

Gender a nevěra

Bc. Simona Štrkáňová

Diplomová práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Simona ŠTRKÁŇOVÁ**
Osobní číslo: **H10710**
Studijní program: **N 7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**

Téma práce: **Gender a nevěra**

Zásady pro vypracování:

Vymezení pojmů a teoretických východisek pro praktickou část práce.

Příprava empirického výzkumu.

Zpracování projektu výzkumu včetně návrhu technik sběru dat a metod statistického zpracování.

Provedení výzkumu a vyhodnocení výsledků výzkumu.

Shrnutí výsledků výzkumu a stanovení odpovídajících závěrů.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

DALLAIRE, Yvon. *Láska a sexualita v trvalém vztahu*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7376-523-3.

KIRSCHENBAUM, Mira. *Nevěra - Co dělat, když se objeví někdo jiný*. 1. vydání. Brno: Computer press, 2009. ISBN 978-80-251-2197-9.

ŠMOLKA, Petr. *Nevěra - Pro podváděné i podvádějící*. 1. vydání. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0397-1.

UZEL, Radim. *Nevěra a co s ní*. Praha: Petrklíč, 2010. ISBN 978-80-7229-241-7.

VAUGHANOVÁ, Peggy. *Mýtus monogamie*. 1. vydání. Praha: Euromedia Group, 2009. ISBN 978-80-242-2373-5.

Vedoucí diplomové práce:

prof. PhDr. Miroslav Chráska, CSc.

Ústav pedagogických věd

Datum zadání diplomové práce:

30. listopadu 2011

Termín odevzdání diplomové práce:

27. dubna 2012

Ve Zlíně dne 17. ledna 2012

doc. Ing. Anežka Lengálová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze diplomové práce jsou totožné;
- na diplomové práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 10.4.2012

.....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací;

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být i též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užitje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vázného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Diplomová práce se zaměřuje na nevěru jako na kontroverzní a citlivou problematiku dnešní společnosti. V teoretické části jsou definovány základní teorie a pojmy dotýkající se nevěry, nevěrného chování a genderu. Nejsou opomenuty ani důvody a motivy vedoucí k nevěře, společně s možnými reakcemi na odhalenou nevěru a jejími následnými dopady, jak na samotné aktéry nevěry, tak na jejich nejbližší okolí. Značná pozornost je věnována virtuální nevěře, která se vzhledem k rozšiřování a dostupnosti internetového připojení během několika posledních let stala fenoménem a při nevěře mnohdy sehrává roli snadno utajitelného komunikačního kanálu či média. Praktická část je primárně založena na dotazníkovém šetření, jehož cílem je zjištění, zda existují genderové rozdíly v definování nevěrného jednání ve třech kategoriích: sexuální kontakt, emoční a on-line interakce. Sekundárním zájmem je rozdílnost mužských a ženských reakcí v případě odhalení nevěry.

Klíčová slova: nevěra, teorie nevěry, typy nevěry, partnerské vztahy, gender, postoje, sexualita

ABSTRACT

The diploma thesis is focused on infidelity as a controversial and delicate issue of today's society. The theoretic part contains definitions of main theories and concepts related to infidelity, unfaithful behaviour and gender. It includes reasons and motivations for infidelity, together with potential reactions to disclosed infidelity and its impact. Significant attention is paid to virtual infidelity, which due to widely spread and accessible connection to internet has recently become a phenomenon. It also plays a role as easily concealable communicating channel or medium. The research is based on a questionnaire, which is primarily aimed on the existence of gender differences in defining unfaithful behaviour in three categories: sexual activities, emotional interaction and online interaction.

Keywords: Infidelity, Infidelity Theories, Types of Infidelity, Partners Relationships, Gender, Attitude, Sexuality

Poděkování

Na prvním místě děkuji panu prof. PhDr. Miroslavu Chráskovi, CSc. za pomoc, ochotu a cenné rady, které mi poskytl v průběhu vedení této práce. Chtěla bych také poděkovat všem, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření, jako i Ing. Renatě Petříkové, která mi byla velkou oporou během zpracovávání výsledků výzkumu. V neposlední řadě své rodině, přátelům za poskytnutou podporu během celého mého studia a Bc. Milanu Víchovi, bez jehož přispění by tato práce vůbec nevznikla.

*„I když člověk někoho miluje,
občas na to zapomene.“*

(William Somerset Maugham)

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 DEFINICE NEVĚRY	12
2 NEVĚRA Z POHLEDU EVOLUČNÍCH TEORIÍ	14
2.1 TEORIE SOBECKÉHO GENU	14
2.2 TEORIE VÁLKY SPERMIÍ	15
3 TYOLOGIE NEVĚRNÉHO CHOVÁNÍ	16
4 DRUHY NEVĚR	18
4.1 EMOČNÍ NEVĚRA	18
4.2 FYZICKÁ NEVĚRA	19
4.3 VIRTUÁLNÍ NEVĚRA.....	19
5 PŘÍČINY A DOPADY NEVĚRY	22
5.1 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VZNIK NEVĚRY	22
5.2 MOTIVY NEVĚRY	23
5.3 REAKCE NA NEVĚRU	25
5.3.1 Prožívání nevěry.....	26
5.3.2 Co dělat a nedělat	27
5.4 DŮSLEDKY NEVĚRY	28
6 GENDER	31
6.1 GENDEROVÉ TEORIE	32
6.1.1 Identifikační teorie	32
6.1.2 Teorie sociálního učení	32
6.1.3 Kognitivně vývojová teorie	32
6.1.4 Teorie genderového schématu.....	33
6.2 FEMININITA VERSUS MASKULINITA	33
6.2.1 Sexualita.....	34
6.2.2 Motivace.....	35
6.2.3 Rozdíly v postojích k nevěře	36
6.2.4 Rozdíly v postojích k virtuální nevěře	36
7 NEVĚRA V ČÍSLECH STATISTIK	38
II PRAKTICKÁ ČÁST	40
8 ZPRACOVÁNÍ A METODOLOGIE VÝZKUMU	41

8.1	CÍL VÝZKUMU	41
8.2	VÝZKUMNÝ PROBLÉM	42
8.3	HYPOTÉZY	42
8.4	VÝZKUMNÝ SOUBOR	43
8.5	TECHNIKY VÝZKUMU	44
8.6	REALIZACE VÝZKUMU	45
9	VYHODNOCENÍ VÝZKUMU	46
9.1	VÝSLEDKY TŘÍDĚNÍ I. STUPNĚ	46
9.2	VÝSLEDKY TŘÍDĚNÍ II. STUPNĚ	49
9.3	SHRnutí VÝSLEDKŮ VÝZKUMU	62
	ZÁVĚR	65
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	67
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	71
	SEZNAM GRAFŮ	72
	SEZNAM TABULEK	73
	SEZNAM PŘÍLOH	74

ÚVOD

Nevěra. Komplikovaná, kontroverzní a také velmi citlivá otázka, a to nejen v České republice, ale i v dalších zemích, kde jsou romantické partnerské vztahy jedním z hlavních elementů determinujících štěstí. Přestože se mnohé aspekty moderní romantiky dnešních dní změnily, stále je jedním z očekávaných aspektů vztahu monogamie. Smutnou realitou života však zůstává, že s každým vztahem a manželstvím do kterého vstupujeme, s námi do něho vstupuje i potencionální nevěra. Nezáleží na tom, jak jsme bohatí, atraktivní, úspěšní či inteligentní, nevěra si totiž nevybírá – je jí jedno, kde člověk žije, jaký způsob života vede, ani jak luxusní automobil nebo dům vlastní. Nediskriminuje žádné pohlaví natož, aby se ohlížela, zda jsme heterosexuální či homosexuální. Nevěra se zjeví kdykoliv a její dopad nás na určitou dobu ochromí. Nejen proto je nevěra považována za destruktivní a bolestnou součást partnerského soužití ovlivňující nejen životy přímých aktérů, ale i všech jejich blízkých osob.

Co se ale vlastně skrývá pod pojmem nevěra? Jsou to myšlenky, když se partner zahledí na jinou ženu nebo když na ni pomyslí anebo když si žena začne povídat s jiným mužem. Podívejme se do starého Říma. Muž se zde dopustil nevěry jen v případě, že měl milostný poměr s vdanou ženou. Pokud se jednalo o svobodnou ženu, jeho čin nebyl v žádném případě považován za cizoložství. V současnosti má nevěra desítky podob, pramení z různých příčin a také následky, které zanechá na partnerském vztahu, se liší případ od případu. Uvádí se, že jedním z nejčastějších důvodů, proč se jeden z partnerů dopouští nevěry, je, že začíná ve vztahu pociťovat nespokojenost; chybí mu láska a porozumění. Nicméně setkáváme se i s nevěrou pramenící z potěšení, nudy anebo třeba pomsty.

Předkládaná práce si kladla za cíl zjistit, jaké jsou genderové rozdíly při determinování nevěrného chování, se zaměřením se na tři kategorie hypotetického nevěrného jednání: sexuální kontakt, emoční interakce a on-line interakce, která se v současném světě stává fenoménem společnosti. V úvodu teoretické části proto byly specifikovány současné evoluční teorie osvětluující pohled na nevěru, druhy nevěry, její motivy a také důvody, které k ní mohou vést společně s důsledky a nejčastějšími reakcemi na odhalenou nevěru. Dále je věnována pozornost genderovým teoriím společně s rozdílností maskulinity a feminity vztahující se k sexualitě či postojům k nevěře. Praktická část byla založena na anonymním dotazníkovém šetření probíhajícím na internetu a zviditelněném za pomoci sociálních sítí a internetových komunikačních medií.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DEFINICE NEVĚRY

Literatura popisuje různé typy nevěř. Zcela jistě se nám podaří najít velké množství rozličně formulovaných definic či popisů nevěry. Nahlédneme-li do Ottova slovníku naučného pocházejícího z roku 1882, zjistíme, že slovíčko „nevěra“ se zde vůbec nenachází. Naopak je zde popis hesla cizoložství, které je definováno jako: „*Mimomanželské souložení jednoho z manželů nebo takové souložení s jedním z manželů .... Cizoložství jest skutkem trestným*“ (Capponi, Novák, 1995, s. 44). Zamyslíme-li se na nad daným vymezením „cizoložství“, dojdeme k závěru, že v minulosti byla nevěra spojována prioritně se sexuální aktivitou jednoho z manželů. Z historického hlediska by se tedy dalo říci, že nevěra je považována za porušení slibu sexuální exkluzivity mezi partnery, kteří spolu chodí, jsou sezdáni nebo udržují jiný zavazující vztah (Piercy, Hertlein, Wetchler, 2005).

Naopak soudobé slovíčko „nevěra“ má mnohem širší záběr, pod kterým se ukrývá mnohem rozmanitější spektrum lidského chování. Nalézt proto jedinečnou definici nevěry platnou pro všechny se nám asi nepodaří. Někteří z nás budou totiž již při políbení druhého člověka trpět pocitem, že podvedli svého partnera, na rozdíl od druhých, kteří se nebudou považovat za nevěrné, dokud se „neproviní“ vůči svému legálnímu partnerovi pohlavním stykem s jinou osobou. Samotné definování nevěry je totiž ovlivňováno nejen rozdílností mezi muži a ženami, ale také jejich individuálním chápáním nevěry, což odráží i výzkum Rebecca Brand (2007), kdy jak muži, tak ženy zahrnovaly do výčtu nevěry i chování, které se nepojilo k pohlavnímu - sexuálnímu styku. Na základě předkládaného výčtu nevěrného chování se měnilo i procento nevěry tj. v případě, kdy byla ponechána širší terminologie, procento nevěry bylo zjištěno vyšší a naopak při omezení terminologie na pouhý sexuální styk, bylo procento nižší.

Ať už za nevěru považujeme cokoliv, řeč většiny současných statistik je bohužel neúprosná, neboť uvádí, že pouze 3 – 4% párů dokážou udržet věrnost po celý život (Uzel, 2010). Pokud se nám číslo zdá nerealistické a začneme se odvolávat na dnešní dobu a její uvolněnou morálku, musíme podotknout, že s podobným vyčíslením nevěř se setkáváme již u Miroslava Plzáka (1997, s. 119), který se k danému tématu vyjádřil již o více než desetiletí dříve, a to následně: „*Více než 90 procent našich manželství je postiženo nevěrou, přinejmenším alespoň jednoho z partnerů. Jevy, které se vyskytují více než v devadesáti procentech, lze prakticky prohlásit za jevy normální. Zbývajících necelých 10 procent je zastoupeno manželstvími, kde se vyskytuje impotentní muž, frigidní žena, nebo obojí, a konečně*

musíme počítat i s rodinami, které nám zalhaly, takže zbývají přibližně dvě až tři procenta skutečně ideálních manželství, kde si manželé pro sebe zachovali nadšení po celý život“. Právě vzhledem k těmto ne příliš lichotivým číslům, by tato oblast mezilidských vztahů neměla být ignorována. Nevěra se dotýká nás všech, bez ohledu zda jsme se s ní osobně během svého života setkali či ne. Jedním z důvodů, proč je důležité mít zasvěcené informace o jevu nevěry je především to, *„že nikdo z nás není imunní vůči ničivým důsledkům, které může mít pro náš život a pro životy, na kterých nám záleží.“* (Vaughanová, 2009, s. 28).

Jednoznačnou odpověď se nám asi získat nepodaří, ale přesto je důležité vědět, nakolik jsou velké rozdíly v definování nevěry muži a ženami, může to totiž ve velké míře zabránit nedorozuměním a případným neshodám mezi partnery, nebo možná i rozpadu manželství.

2 NEVĚRA Z POHLEDU EVOLUČNÍCH TEORIÍ

Lidé se vždy snaží jevy a skutečnosti podložit určitou teorií. Nejinak je tomu u nevěry. V literatuře můžeme nalézt různé teorie předkládající nám vysvětlení, proč k nevěře vlastně dochází nebo co nás k ní vede. Nejznámější z nich je zcela jistě evoluční teorie, která poskytuje vysvětlení pro genderové rozdíly na základě reakce na nevěru. Podle ní, jsou muži mnohem žárlivější, neboť v případě partnerčiny sexuální nevěry a pohlavního styku s jiným mužem, není žádná záruka, že případný potomek nese jeho genetickou výbavu. Nejistota otcovství tak dává vzniknout prvotřídním důvodům vedoucím muže k nesnášenlivosti cizoložnictví u svých partnerek. S použitím stejného modelu se žena znepokojuje nad partnerovým případným emočním závazkem ze strachu, že ji opustí kvůli své nové partnerce a zanechá ji samotnou při výchově jejich potomků, případně i bez prostředků a podpory. Pokud totiž partner začne investovat víc aktivity do potomků jiné ženy, vystavuje to újmě její vlastní děti (Nannini, Meyers, 2000).

2.1 Teorie sobeckého genu

Přední britský biolog Richard Dawkins ve své knize *Sobeký gen* (1998) rozšířil Darwinovu evoluční koncepci tím, že objasnil altruistické sklony objevujícím se v lidském chování. Svou pozornost nesoustředil na jednotlivý organismus či skupinu, ale naopak na samotnou genetickou výbavu. V jeho pojetí je jedinec posunut do roviny pouhého „přenašeče genů“. Každý z nás v sobě nosí tzv. „sobeký gen“, jenž je v podstatě určitým evolučním vzorcem zajišťujícím nám reprodukci a zachování rodu. Právě v rámci zachování pomyslného „zdraví“ rodu si člověk nese program, v němž má zakódováno vyhledání geneticky nejkvalitnějšího partnera, s kterým by uskutečnil reprodukci. Vzhledem k tomu, že ne všichni jsme stejně „atraktivní“, lov co nejlepších genů není jednoduchou záležitostí, a proto se často dostáváme do situací, kdy se musíme rozhodnout, zda zvolíme strategii „rodinného krbu“ nebo „idolu“. Ženy se většinou uchylují ke strategii rodinného krbu, která by jim měla zajistit jistotu a zabezpečení pro výchovu potomstva. V každém případě, *„jedinci obou pohlaví si chtějí zajistit co největší celkovou reprodukci. V důsledku základního rozdílu mezi velikostí a počtem spermií a vajíček, tíhnou samci více k promiskuitě....“* (s. 149). Proto se v lidském světě stává, že pokud nám časem nabídne příroda do cesty lepšího jedince, naše tělo začne nevědomky reagovat. Důležitou roli pak jen sehrává to, nakolik je každý z nás schopný „volání genů“ odolat.

2.2 Teorie války spermií

Další evoluční teorií je Bakerova (1996) teorie války spermií. Základní myšlenka je postavena na soupeření mužů, a to nejen mezi sebou samými, ale i mezi jejich spermiemi. V případě, že žena měla během svých plodných dnů více sexuálních partnerů, její tělo bez toho aniž by si to uvědomovala, si „vybírá“ spermie muže, jehož genetická výbava je pro ni a jejího potomka nejvhodnější. Z evolučního hlediska, je to důležité, vzhledem k tomu, že žena stráví následně devět měsíců těhotenstvím na rozdíl od muže, jehož podíl se dá v tomto procesu omezit na několik sekund. K osvětlení fenoménu války spermií nám může být nápomocná studie provedená Toddem Shackelfordem a Aaronem Goetzem z Floridské university, která zjistila, že muži jsou jí opravdu poněkud ovlivněni. Je-li partnerský pár separován na dlouhou dobu, během níž by žena mohla být nevěrná, muž bude po návratu produkovat více spermií, což mu dává větší šanci k oplodnění své partnerky. Vědci na základě zjištěných skutečností tvrdí, že sexuální vztah po případném obvinění ženy z nevěry, vyvolává pomyslné nutkání stát se definitivním vítězem ve válce spermií (Sciencedaily, 2007).

3 TYPOLOGIE NEVĚRNÉHO CHOVÁNÍ

Náhled na nevěru se během uplynulých desetiletí měnil a u různých autorů se proto také můžeme setkat se specifickou terminologií označující určitý druh nevěrného chování. Náš klasik manželského poradenství Miroslav Plzák (1973) rozdělil nevěru v jedné ze svých prvotin na dva základní typy. Krátkodobou a trochu nadneseně řečeno neplánovanou nevěru nazval „nahodilým mimomanželským kontaktem“ a dlouhodobější, v níž již sehrává svou roli i citová angažovanost nazval „mimomanželským vztahem“. O několik let později americký psychiatr Frank Pittman (1989) na základě stovek případů nevěry rozčlenil nevěru do čtyř kategorií:

- Náhodná aférka – člověk nic neplánuje, prostě se to stane.
- Záletnictví (sexuální souboj) – pátrání po nových a nových partnerech či partnerkách dochází z naprosto stejných důvodů, jako by šlo o dávku pravidelného sportu.
- Romantická aférka (dočasné bláznovství) – je obvykle vyvrcholením rozvíjejícího mimomanželského vztahu mezi dvěma partnery, kteří se vzájemně milují.
- Manželské opatření – dochází k nim v okamžiku, kdy se manželé rozhodnou žít dále v manželství, přestože jeden či oba umožní druhému žít v sexuálním vztahu s jiným partnerem mimo toto manželství.

Náš známý psycholog Petr Šmolka (2003), který se již dlouhou dobu věnuje partnerským a manželským vztahům, ve své knize vydané o čtrnáct let později, rozděluje nevěru již do sedmi kategorií:

- Flirt - nezávazná koketérie postrádající tendenci k realizaci a spočívající spíše na představách, které se přesto mohou za určitých vnějších podmínek zvrtnout a uskutečnit se.
- Mimomanželský kontakt – lidově řečeno „odskočení si stranou“, jednorázové či krátkodobé, které ovšem může přejít, podobně jako flirt, do pravidelného vyhledávání nových partnerů a v případě odhalení k narušení či až zhroucení původního vztahu.
- Dobrodružství – typické vyšší mírou emoční vazby a delším trváním, nicméně není spojováno s úvahami o společné budoucnosti, ale spíše o „přilepšení“ si v legálním vztahu bez jeho narušení.

- Mimomanželský vztah – dlouhodobý sexuální vztah se silnou emoční vazbou, který může vést k možnosti následného společného života a tedy k opuštění partnera z původního legálního vztahu.
- Virtuální nevěra – pojí se k internetu a jeho nabídce seznamovacích služeb a chatů apod. Nebezpečí virtuálního světa spočívá v jeho dostupnosti, jako i prostoru, který nechává naši fantazii při komunikaci pro nás s neznámou osobou. Přesto její následky mohou být pro vztah stejně destruktivní jako v předchozích případech.
- Swingování – módní výstřelek podléhající vzájemné domluvě párů (i několika) na organizované směně partnerů v rámci obohacení jejich sexuálního života, který je většinou krátkodobým aktem, ale mohou se objevit i tendence k jeho opakování.
- Prostituce – nabízení či využívání služeb za úplatu se sexuálním podtextem, v každém případě svědčí o tom, že ve vztahu je něco špatně – roli zde sehrává tedy určitá vztahová patologie. Na druhou stranu při zmíněných službách jde málokdy o city. Nicméně ohrožení vztahu či jeho případného rozpadu je stejné.

Při srovnání výše uváděných typů nevěry či jinak řečeno nevěrného chování zjistíme, že přestože se názvosloví liší, nalézáme pod různými pojmy ukryto v podstatě stejné chování. Není možné si nevšimnout, že s postupem doby nám přibývá i počtu kategorií, do kterých je nevěra rozdělována. V neposlední řadě se v současnosti do popředí zájmu dostává také nevěra virtuální, které nahrává současná všudypřítomnost a jednoduchost připojení na internetovou síť. Otázkou však zůstává, kolik z nás by ji mezi nevěrné chování zařadilo. Přestože výzkumy zaobírající se pohledem lidí na virtuální nevěru či cybersexu již proběhly, výsledky nejsou zcela jednoznačné. Přibližme si tedy tři nejznámější typy nevěry.

4 DRUHY NEVĚR

Již úvodem je možno konstatovat, že jednoznačné dělení nevěry neexistuje. Mezi nejčastěji zmiňované druhy nevěry však zcela jistě patří: fyzická (někdy nazývaná jako sexuální) a emocionální (psychická). Dalším trochu specifickým druhem je pak nevěra kombinovaná, která zahrnuje oba předcházející elementy. Fyzická a emocionální nevěra se různí nejen v tom co je charakterizuje, ale i v dopadech, které má na vztah (Piercy, Hertlein, Wetchler, 2005). Ne všichni autoři však s tímto dělením souhlasí. Třeba právě náš psycholog Petr Šmolka (2003, s. 22) považuje dělení nevěry na fyzickou a emocionální za mýtus vycházející ze stereotypu vytvořeného v zásadě pouze na rozdílnosti, jaký mají muži a ženy při prožívání sexu, kdy prý „*muž se snáze zamiluje do ženy, se kterou měl tělesný kontakt, zatímco žena je s to mít fyzický sexuální kontakt pouze s partnerem, do něhož se zamilovala*“. Život nám ukazuje, že předešlá citace opravdu není platná stoprocentně. Stačí nahlédnout třeba na stránky internetových seznamek a možná budeme překvapeni, kolik nalezneme žen hledajících „čistý“ sex bez lásky.

4.1 Emoční nevěra

Moderní dny plné stresu a shonu kladou velký tlak na naše partnerské vztahy. Většina z nás se každodenně snaží skloubit pracovní povinnosti s rodinným životem. Emoční nevěra se většinou objevuje právě v okamžiku, kdy s partnerem procházíte náročným obdobím manželství nebo partnerství, kdy ve vztahu je něco nezdravého anebo v případě kdy mezi partnery jsou již delší dobu usazeny neřešené problémy a v němž necítíte potřebu s ním komunikovat. Během těchto období vznikají tendence dělit se o důvěrné informace z našeho osobního života s někým jiným, než je náš „oficiální“ partner. Podle Pam Gerhardt (1999) je zmiňované chování první fází emoční nevěry. Druhou fází je jeho utajování před partnerem či partnerkou. Ve třetí fázi se pouhá komunikace začíná měnit na pravidelné schůzky u kávy nebo třeba na tenise. Poslední čtvrtá fáze je obdobím, kdy je člověk plně pohlcen svým novým vztahem a zůstává jen krůček od překročení hranice, která ho dělí od milostného - sexuálního vztahu.

Důsledky emoční nevěry mohou být zrovna tak bolestivé a způsobit párům nedozírné problémy, jako samotná fyzická či sexuální nevěra. Přesto můžeme nalézt i páry, které na sexuální exkluzivitu netrvají a nechávají si volnost v oblasti svého sexuálního života. Trvají

„pouze“ na citové věrnosti, což znamená, že chtějí vědět ovšem, co by mohlo narušit či změnit jejich emoční intimitu vztahu (Dallaire, 2009).

4.2 Fyzická nevěra

Fyzická nevěra je z valné části popisována jako utajovaný fyzický kontakt s osobou, s kterou nejsme v partnerském vztahu. Rozmezí takového chování má však širokou škálu. Její začátek může ležet u obyčejného polibku a končit u samotného sexuálního aktu, ať už ve formě dlouhodobého vztahu nebo jen zápletky na jednu noc.

Nutno se pozastavit, zda fyzická nevěra je vždy pouhou tělesnou touhou či chtíčem anebo je předzvěstí nevěry emocionální. Copak to není právě tělesný kontakt, který v nás vyvolává příjemné pocity a přináší potěšení?! Docházíme k otázce, která z těchto nevěr vlastně stojí na prvopočátku? Co když je fyzická nevěra pouhým pozvolným procesem vznikajícím z emočního prožitku – nevěry?

Z globálního náhledu se může zdát, že fyzická nevěra je poněkud horší než emoční. Obecně je totiž člověk na sexuální úrovni obzvláště citlivý a zranitelný (Nydahl, 2008). Devastující následky na vztah ovšem můžou mít obě. Nicméně dalo by se říct, že to, co ničí lidi nejvíce, je kombinace emoční a fyzické nevěry. Vždyť právě při odhalení nevěry, je jednou z prvních položených otázek, ať už ženami, tak i muži, otázka: „Miluješ ji/ho?“. Pokud je totiž partner do jiného vztahu angažován fyzicky i emocionálně, vyvolává to v nás pocit, že je partner pro nás zcela ztracený.

4.3 Virtuální nevěra

Novou cestou pro navazování a utváření vztahů je internet. V dnešním moderním světě, kdy většina z nás, tráví hodně času v práci, na cestách apod. se komunikace mezi přáteli, kamarády, ale i rodinou z větší části přenáší právě do světa komunikačních médií. Internet se prostě stal neodmyslitelnou součástí našeho životního stylu. Pomalu a jistě se začíná řadit mezi jednu z hlavních cest, která nám může pomoci najít životního partnera. Na druhou stranu, je však také bránou, která otevírá nové možnosti pro vstup nevěry do vztahu.

Právě prostřednictvím internetu narůstá množství příležitostí k on-virtuální či jinak řečeno on-line nevěře. Sociální sítě jako jsou Facebook, MySpace a Twitter narůstají v oblibě a demonstrují svou funkci pohodlného média, skrz které je možno získávat a dále rozvíjet

různé vztahy (Bell, 2007). Se současným množstvím fór, chatů, e-mailů, SMS a sociálních sítí, které jsou k dispozici, není opravdu složité navázat a udržovat komunikaci odkudkoliv. Valná část z uváděných komunikačních sítí je totiž velmi snadno dostupná i z mobilních telefonů. Nicméně samy mobilní telefony jsou v případě nevěry dvousečné – na jednu stranu mohou být neocenitelným pomocníkem při výměně intimních zpráv a telefonátů s utajovaným partnerem, ale na druhou stranu i hrozbou k jejímu odhalení. Otevření cizího dopisu nám totiž většinou přijde jako porušení listovního tajemství. Důvodem, je možná jen to, že je s ním mnohem více práce než v případě jednoduchého kliknutí na klávesnici mobilu, které je neuvěřitelně rychlé a lehce omluvitelné tím, že bylo uskutečněno omylem (Uzel, 2009).

Samotné pojetí virtuálních afér je obzvláště kontroverzní téma. Jde o skutečné podvádění, když s někým flirtujeme přes internet nebo mu dovoluujeme flirtovat s námi? Mnoho z nás možná věří, že není možné mít skutečný vztah pouze prostřednictvím internetu, znamená to však, že v okamžiku zjištění, že jejich partner/ka udržují virtuální vztah, budou brát věc na lehkou váhu!? Ve skutečnosti by takové odhalení asi spíše vedlo k poněkud drsnému probuzení, jak velmi reálné mohou on-line afěrky být v našem moderním technickém světě. Potvrzení přináší i studie provedená M. Whitty (2003) mezi lidmi ve věku 17 – 70 let, zaměřená na mužské a ženské postoje k oběma druhům nevěry – on-line a „off-line“. Jejím primárním cílem bylo zjistit, co jednotlivci vnímají jako nevěru nebo nevěrné chování. Výsledky prokázaly, že určité „on-line chování“ je považováno za nevěru úplně stejně, jako tradiční nevěra. Předmětem studia byly různé druhy chování, z nichž následující byly respondenty označeny za nevěru, která může nejvíce ohrozit partnerský vztah: randění, sdílení intimních informací a sexuální setkání - on-line i „off-line“. Studie prokázala, že chování překračující uváděné hranice při on-line kontaktu, může vážně ohrozit vztah, což bylo v protikladu k přesvědčení, které v té době panovalo. Vcelku vzato, studie podpořila ideu, že intimní vztahy, ať už tradičně pojímané, tak virtuální jsou považovány za nevěru.

Jedním ze specifických aspektů nevěry založené na internetovém kontaktu je, že garantuje určitou míru anonymity. Anonymita vytvářená prostřednictvím tohoto média neutralizuje podněty a otvírá prostor pro otevřený dialog. Přispívá také k odhalení chování, které by jinak mohlo zůstat ukryto a právě to může vést k rychlejšímu postupu při sdělování soukromých informací či prozrazování tajemství, aniž by za to byli dotyční odsuzováni (Christopherson, 2007). Vzhledem k tomu, že virtuální nevěra probíhá přes počítačové či jiné

připojení, nemůže být nazývána fyzickou. Přesto virtuální nevěra kombinuje elementy specifické jak pro fyzickou - sexuální, tak i emocionální nevěru.

Životní zkušenosti nám ukazují, že internetové vztahy nemusejí dojít až do podoby, kterou nám předkládá definice nevěry, ale i přesto mohou jejich následky v krajním případě partnery dovést až k rozvodovému soudu, nejsou-li schopni udržet je pod kontrolou. Dotčený partner může pociťovat jednoznačné citové odcizení, které zasévá pochyby, a to nejen o vlastní osobě, ale i o vztahu samotném. Skutečně nevinné chatování na internetu s lidmi, s kterými „pouze“ sdílíme stejné zájmy či hobby, nelze považovat za nevěru, ovšem množství času nepřítomně stráveného při provozování těchto aktivit stranou od partnera ve finále může vést k vážnému porušení intimity a důvěry mezi partnery. Pravidelné a dlouhodobé trávení času na internetu pojícího se k virtuálnímu sexu či obdobným aktivitám tak nese riziko vzniku závislosti nebo neschopnosti rozvíjet skutečné vztahy, které mohou následně vést až ke ztrátě zájmu o partnera či skutečný sex. Za ohroženější či náchylnější pohlaví pro zmiňovanou závislost jsou považováni muži (Uzel, 2009). V sexuálních poradnách se proto čím dál častěji objevují ženy trpící tím, že jejich partneři dokážou trávit hodiny a hodiny před monitorem počítače hledajíc nové vzruchy, které jim světová počítačová síť v oblasti kybersexu nabízí. V současnosti jen v USA už počet lidí s diagnózou závislosti na virtuálním sexu přesáhl dvě stě tisíc osob (Sokolová, 2012).

5 PŘÍČINY A DOPADY NEVĚRY

Nevěru nalezneme v literatuře každé doby - od klasických her Wiliama Shakespeare až po hry moderních autorů. Podvádění a nesčetné množství příčin, které mohou vést k nevěře, jsou lákadlem pro umělce, neboť jim ponechává velké pole působnosti jak rozvinout drama a vzrušující zápletku. V realitě života je nevěra zcela jistě vzrušující – hlavně její utajovaná stránka, která mnohdy podněcuje vzájemnou přitažlivost mezi milenci, většinou však jen do okamžiku její odhalení. Pak přichází na řadu také vzrušení, ale poněkud jiného rázu a pro podváděného má vždy nehezkou příchut' pelyňku.

Z větší části přichází nevěra v okamžiku, kdy ve vztahu je něco nezdravého anebo v případě kdy mezi partnery jsou již delší dobu usazeny neřešené problémy (Capponi, Novak, 1995). Asi proto je nejznámější a nejobecnější uváděnou příčinou krize vztahu. Ve finále už pak ani tak moc nezáleží, zda se pod ní skrývá stereotyp rodinného života, nestejněměrná sexuální touha nebo pocit nedostatečného zázemí v emoční sféře vztahu. Šmolka (2003) uvádí, že nevěra může být vyvolána i situačně, například při dlouhodobém odloučení. Druhou možností jsou pak sklony k nevěře, které jsou zakořeněny v osobnostní charakteristice jedince. Takovými specifickými rysy jsou promiskuita, emoční nevyzrállost, poruchy sebevědomí či hypersexualita apod.

5.1 Faktory ovlivňující vznik nevěry

David Carder (2008) během své mnohaleté konzultační a poradenské činnosti v oblasti manželství / partnerství analyzoval u páru vzpamatovávajících se z nevěry faktory, které si sebou partneři přinášejí do vztahu ze své minulosti, a které mohou ovlivňovat jejich tendence k nevěrnému chování. Rizikové faktory následně rozdělil do čtyř podskupin:

Riziková rodinná historie

- Nevěra má své pozadí i v rodině a je proto třeba nahlédnout do historie až dvě generace zpět.
- Osamělý rodič / smíšené rodiny – tato rodinná historie proukazuje také větší náchylnost k nevěře.
- Fyzické násilí a/ nebo chronické konflikty v rodině vytvářející zvýšenou potřebu péče a znovunabytí jistoty.

Rizikové osobnostní faktory

- Sexuální obtěžování nebo zneužívání, kdy následně je pro postižené dítě těžké se v dospělosti cítit přitažlivě a prožívat příjemné sexuální naplnění provázející dobré manželství.
- Promiskuita v období adolescence - osoby, jejichž sexuální aktivita v období puberty zahrnuje šest a více partnerů se stává vábničkou i v jejich pozdějším věku.
- Poruchy učení a / nebo ADHD - diagnóza často se pojící k nelehkému a problémovému dětství s nedostatkem péče a emočního bezpečí.

Riziková časová období

- Období ztrát – úmrtí, zdravotní problémy, pracovní a kariéerní ztráty.
- Období životních změn – těhotenství, péče o chronicky nemocné rodiče nebo partnera, odchod dětí ze společné domácnosti. Poměr v daných případech může poskytnout ujištění o mládí, atraktivitě či mužnosti.
- Přejídné stádia – stěhování, povýšení v práci, odchod do důchodu.

Rizikové chování

- Udržování přátelství a důvěrné konverzace s osobou opačného pohlaví.
- “Sólista” na veřejnosti - osoba, která svým vystupováním vysílá do okolí signály o nespokojenosti se svým partnerstvím / manželstvím.
- Fantazie o jiných – narušují spokojenost s vlastním partnerem či partnerkou.

Skutečnost, že člověk má profil obsahující rizikové faktory, ještě neznamená, že bude v budoucnu nevěrný. Šance se však zvětšují, pokud se zkombinují s prvky napětí, například když je člověk s několika rizikovými faktory vystaven trvalejšímu tlaku či stresu. V takovém případě je u něho mnohem větší pravděpodobnost, že „nástrahám“ vedoucím k mimomanželskému či partnerskému poměru podlehně. Autor proto připomíná, že je nutné si být vědom vlastních rizikových faktorů. Čím více jsme si jich vědomi, tím větší jsou naše šance se jim vyhnout, či odolat potencionálním situacím ohrožujícím společný vztah (Carder, 2008).

5.2 Motivy nevěry

Odhalení nevěry je šokem, který nás na určitou dobu paralyzuje. Narušení intimity vztahu přináší bolestivé pocity pramenící z porušení důvěry mezi partnery a většina z nás začne

pátrat po příčinách, proč nám byl partner nevěrný. Mira Kirshenbaum ve své knize Nevěra – Co dělat, když se objeví někdo další (2009) rozděluje nevěru právě podle motivace, která k ní vedla, neboť ta má být vodítkem k následnému nalezení jejího řešení. Tímto způsobem se jí podařilo nalézt a pojmenovat dokonce na sedmnáct různých druhů nevěry:

- Katapultovací nevěra – nevěra, která nás má vytrhnout ze setrvávání ve vztahu, ve kterém se cítíme „chyceni v pasti“.
- Nevěra, která rozvášní vaše manželství – nejde o hluboké zamilování do druhé osoby, jež nás vede k nevěře, ale o zjištění, že v manželském loži je v tuto dobu mnohem více „rozpáleno“ než dříve.
- Nevěra jako rozptýlení – nevěra při níž si snažíme kompenzovat například jednotvárnost rodinného života a osamělost ve vztahu tím, co je jednodušší, zábavnější a vzrušující.
- Nevěra z náhlého rozpuku osobnosti – svým způsobem jde o protiklad nevěry z rozptýlení. Dochází k hledání svého „já“ v novém vztahu a mnohdy tak dochází k ukončení fungujícího vztahu.
- Nevěra jako požitek – snažíme se při ní zahnat stres, konflikty ve vztahu „mlsáním“ jinde. Je většinou provázena velkým pocitem viny.
- „Zabijeme tento vztah a uvidíme, jestli jej nevěra přivede znova k životu“ – nevěra, vedoucí k vyburcování partnera k akci, vedoucí buď k uzdravení vztahu či jeho ukončení.
- Nevěra nenaplněných potřeb – jedná se o nevěru, která má vyrovnat nerovnováhu v určitých oblastech vztahu. Většinou jde o oblast sexuální či o nedostatek citu a porozumění.
- Chci zažít věci, které jsem nestihl – obměna předcházející nevěry. Pouze v tomto případě se snažíme dohnat potřeby vycházející z minulosti a ne přítomnosti. Obvykle se vyskytuje častěji u žen než mužů.
- Pořád na to mám? – nevěra, která má zvednout sebevědomí nebo zjistit, zda jsem pro druhé pohlaví stále atraktivní.

- Náhradní terapie – nevěra, kdy v případě problémů místo terapeuta vyhledáme raději jinou osobu, které můžeme naše trápení sdělovat.
- Nevěra za lepším – dochází k ní, máme-li pocit, že jsme se zavázali dříve, než odhalíme pravý potenciál našeho světa a máme pocit, že jsme si mohli vybrat lépe.
- Neúmyslná nevěra – vede k ní souhra náhod, jako třeba momentální naštvání na partnera, alkohol nebo cizí prostředí a jež už většinou nemá dalšího opakování.
- Nevěra ze msty – navazuje na nevěru uskutečněnou jedním z partnerů. Vychází z hesla „když mohl on, tak já můžu taky“.
- Nevěra krize středního věku – u tohoto typu nevěry je jedna odlišnost, a to uvědomění si stárnutí a naší smrtelnosti. Dochází k pocitu „Když ne teď, tak kdy jindy!“.
- Nevěra sexuální paniky – pojí se k přirozenému procesu stárnutí a úpadku sexuální výkonnosti. Strach z ukončení milostného života, nás přivádí k hledání sexuálního spasitele a nových vzruchů.
- Nevěra krize manželství – manželství prochází určitými životními cykly. Přicházejí chvíle, kdy dochází energie, nápady, naděje a s nimi se dostavuje buď vědomá anebo i nevědomá touha o vylepšení.

Motivy nevěry se zabýval i náš psycholog Petr Šmolka (2003), který se při jejich definování nechal inspirovat abecedou. Skoro na každé písmeno se mu podařilo nalézt typ nevěry spojený s určitou motivací. Příznačně a vtipně tak pojmenoval celkem 26 typů nevěry. Počínaje u adrenalinové a konče výstižně u zpusťující. Zajímavou a výše nespecifikovanou motivací je motivací tržní, kdy prioritní roli nehraje zamilovanost do osobnosti partnera, ale do výhod, které nám milenecký vztah s ním nabízí. Ne vždy však musí jít o materiální stránku. Spektrum výhod může sice začínat ve finanční oblasti, ale pokračovat třeba přes pracovní a končit třeba v oblasti rekreační.

5.3 Reakce na nevěru

Odhalení nevěry sebou vždy nese hlubokou bolest pro podvedeného. Každý z nás bude do určité míry traumatizován, přesto způsob, jakým se bolest projevuje, se může odlišovat v závislosti na mnoha faktorech. Jako první by nás asi napadlo, že jinak bude reagovat muž a jinak žena. Biologické, kulturní očekávání a osobnostní rozdílnosti mezi nimi bezpochy-

by ovlivňují jejich odlišné reakce na zradu a ztrátu věrnosti, tak jako jejich přístup k znovunabytí pevné půdy pod nohama.

5.3.1 Prožívání nevěry

Muži i ženy jsou jedinečné individuality, s vlastní historií, životními zkušenostmi, temperamentem a osobními zvláštnostmi, přesto jsou určité fáze smutku, kterými mi procházejí. Zmiňované fáze, jež jsou přirozenou odezvou na trauma ze ztráty, definovala Dr. Elisabeth Kübler Ross (Subotnik, Harris, 2005):

- Popření - po odhalení nevěry následuje počáteční perioda šoku a popírání, kdy může docházet k omlouvání chování nevěrného partnera anebo k vytváření si vlastní pravdy, kterou chceme slyšet. Tato fáze je zcela přirozená, nesmí ovšem překročit přiměřenou dobu.
- Zlost - v okamžiku, kdy dojde k plnému dopadu nevěry, dostaví se vztek. Zlost může být směřována na podvádějícího partnera nebo nesprávně přesměrována na ostatní – děti, přátele, kolegy v práci apod. Průchod touto fází je náročný a často se stává, že i dříve klidné manželství může být poznamenáno násilím.
- Jednání - je začátkem období rozhodování zahrnujícím hledání řešení nejen společně s partnerem, ale také sám se sebou.
- Deprese – s realitou, kterou poměr přináší, přichází i vědomí problémů uvnitř vztahu a možnosti jejich řešení či uvědomění si neschopnosti jejich řešení. V každém případě, jeden z partnerů začne truchlit po vztahu, který kdysi panoval mezi partnery a nebyl zatížen nevěrou, což může vést k depresi, ovlivňující schopnost člověka fungovat a prožívat život.
- Akceptace – finální fáze, kterou mnoho z lidí dosahuje v okamžiku, kdy odpouštějí nejen partnerovi, ale i sobě samým. Odpouštění přináší úlevu od negativních pocitů a schopnost posunout se vpřed, ať už ve stávajícím vztahu nebo novém.

Nicméně ne každý musí projít všemi fázemi, ale také nemusí nezbytně nutně přicházet v uvedeném pořadí. Ve skutečnosti se často stává, že člověk na své cestě k znovunalezení ztracené důvěry mezi fázemi přeskakuje tam a zpět. Celý proces může trvat několik týdnů, ale i několik let.

5.3.2 Co dělat a nedělat

Jak ale reagovat na nevěru, která zatím nepřekročila hranice virtuálního světa? Matějková (2009) uvádí, že jde o signál upozorňující, že partnerovi / partnerce ve vztahu nebo něco schází. Důležité je v takovém okamžiku:

- Nepanikařit. Nebyly-li překročeny hranice virtuálního světa, jedná se s největší pravděpodobností o hledání porozumění a blízkosti, která je postrádána v reálném vztahu nebo o únik ze stereotypu.
- Nevyčítat. Hádky a výčitky zhorší situaci a vytvoří ještě větší napětí a mohou podporovat tendence k úniku, a to nejen do virtuálního světa, ale časem možná i toho skutečného.

Co však dělat pokud nevěra už překročila hranice reálného světa? Každá odborná i populárně naučná literatura zabývající se nevěrou poskytuje rady a informace, jak nejlépe řešit nastalou situaci. Na základě analýzy prostudované literatury bylo možno sestavit desatero, které by podvedenému mělo pomoci se zorientovat v tom, co dělat a čemu se radši vyhnout, dojde-li na odhalení nevěry:

- Prvním důležitým krokem k objasnění a vyřešení situace, který nalezneme v každé z knih pojednávající o nevěře a problémech ve vztazích, je otevřeně si s partnerem promluvit. Přestože to může být pro podvedeného těžké, je nutné vyslechnout partnera / partnerku bez výčitek a obviňování.
- Každý máme právo na základní informace, které můžeme potřebovat, abychom učinili nezbytné rozhodnutí. Nicméně měli bychom si být vědomi, že pátrat po detailech a podrobnostech nevěry nám situaci nevyřeší, spíše nám jen ublíží.
- Musíme se připravit na to, že nevěrný partner nám nebude schopen zodpovědět všechny otázky a vysvětlit důvody své nevěry.
- Častou chybou bývá ukvapené rozhodnutí, kterého po vyprchání prvních rozbouřených emocí litujeme. Vždy je vhodné počkat, až opadne prvotní šok a vrátí se nám schopnost logicky vyhodnotit situaci.
- Pomocníkem může být vypracování seznamu, co by se mělo změnit, zda to chceme změnit, čemu věnovat pozornost apod.

- Předtím než své trápení vypovíte ostatním, je nutné si vše dvakrát promyslet. Někteří lidé – členové rodiny mohou být nesmiřitelní a zachovávat nevraživost nebo zaujatost ještě dlouho potom, co vy už budete mít situaci pod kontrolou.
- Důležité je nebránit se truchlení a hlavně si uvědomit, že vztah už nikdy nebude takový, jako byl předtím.
- V neposlední řadě musíme hýčkat své sebevědomí, které zcela jistě utrhlo nepříjemné šrámy, jakož i přijmout svůj vlastní díl odpovědnosti a snažit se vyvodit pozitivní závěry.
- Nesnažte se projít si tímto obdobím sami. Obklopte se pozitivními lidmi, přáteli a kamarády. Budete-li mít pocit, že situace jen nad vaše síly a nezvládáte ji, nebojte se vyhledat odbornou pomoc.
- Nesnažte se navázat jiný vztah, který by měl být odvetou partnerovi za způsobenou bolest. Uvědomte si svou zranitelnost a chraňte své city.

5.4 Důsledky nevěry

S odhalením nevěry přicházejí i důsledky. Dopad nevěry pociťuje mnoho lidí. Není jim jen podvádějící partner/partnerka. On / ona se museli naučit být dobrými herci i taktiky, aby se nedostali do podezření. Po odhalení ovšem vystupují na povrch pocity zahanbení, viny a citového zmatení. Vztah zažívá otřes a stává se nestabilním. U obou partnerů samozřejmě vyvstává nutnost učinit rozhodnutí „co dál“ a zároveň i zvážit všechny možné následky, které takové rozhodnutí bude provázet. Existuje hodně faktorů, které budou mít na finální rozhodnutí vliv, neboť každý máme individuální vnímání nevěry, jinak nastavené pomyslné hranice, či nepsané pravidla dané mezi partnery. V konečném důsledku se rozhodnutí dotkne i milence / milenky, kteří jsou tak často odsouzeni si vše protrpět v tichosti, vzhledem k utajované a skrývané stránce milostného poměru. I přes uváděné problémy vyvstávající z nevěry Šmolka (2003) připomíná, že pro některé páry, jejichž soužití jsou sice poklidná, ale emoční náboj již s léty vyprchal, může právě nevěra znamenat signál pro přehodnocení existujícího vztahu a vytvoření možnosti ke změně, růstu a zlepšení vztahů. Podobně se na nevěru dívá i psychologka Jitka Douchová (Čechová, 2008), která vede online partnerskou poradnu Ona dnes. Zmiňovanou nevěru nazývá nevěrou konstruktivní, vyskytující se v pevných, přátelských vztazích, kde i přestože funguje úcta, společné zá-

jmy, péče a výchova dětí, je postrádán šťastný sexuální život. Upozorňuje však, že nevěra nesmí překročit hranice velkého zamilování se do nelegálního partnera/ky. Je-li podvádějící schopný tyto hranice nepřekročit, může přispět k pozitivnímu náboji ve vztahu a vylepšení manželského sexu.

Navzdory uváděným „pozitivům“, dojde-li k odhalení nevěry ve vztahu s dětmi, dochází v dětských životech k okamžité změně, která je provázána emocionálními a behaviorálními reakcemi vyplývajícími z této situace. Málokdy se podaří vyřešit nevěru způsobem, který by děti v rodině přímo, či alespoň nepřímo nepocítily. V případě rozchodu zažívají kompletní proměnu nejen v životním stylu, ale často i prostředí.

Důsledkům se věnuje snad každá z knih týkajících se nevěry **nebo** problémů v partnerských vztazích. Některé jen okrajově, jiné jdou mnohem hlouběji a seznamují nás se ztrátami provázejícími člověka během odhalení a vyrovnávání se s ní. Mohou být jak fyzické, tak i symbolické a dočasně ovlivňovat fungování člověka v životě. Janáčková (2008) je rozděluje do tří oblastí: fyziologické (bušení srdce, sexuální impotence, bolesti hlavy, poruchy spánku), emocionální (rychlé změny nálad, stažení se ze sociálního styku, sebelítost, psychické napětí a úzkost, deprese, popudlivost, nadměrné pocity únavy), behaviorální (nerozhodnost, zhoršená kvalita práce, zvýšená konzumace cigaret či alkoholu, ztráta chuti na jídlo nebo naopak přejídání). Šmolka (2003) dopadům věnoval kapitolu, která nese výstižný název „první pomoc nebo poslední pomazání“, kde popisuje již výše uváděné správné a chybné reakce na nevěru zahrnuje však i jejich následky na soužití partnerů. V podstatě je možno v literatuře dohledat tři cesty, jimiž se nevěrou postižený vztah může ubírat:

- Nevěra či poměr je ignorován, pokračuje nebo dochází k recidivám, ale na původním vztahu se nic nemění – pro některé je představa odchodu z rodinného domu nebo opuštění partnera natolik nemyslitelné, že je pro ně prostě jednodušší, aby nevěru potlačili do nejskrytější části mysli a nechali ji tam nepovšimnutou. K takovému rozhodnutí se poměrně často uchylují starší páry anebo páry, které se rozhodnou zachovat manželství kvůli dětem. Bohužel akce „bez akce“ nepodporuje ani vlastní růst natož růst vztahu. Nevěrník či nevěrnice může opětovně vyhledávat nové mimopartnerské/manželské vztahy, aby uspokojil své potřeby blízkosti a intimity a na druhou stranu se objevují pocity provinění se. Podvedený zachovává vše v tajnosti, ale může dojít do bodu, kdy bude otevřeně nebo skrytě podvádějícího trestat. Pod-

vedený se tak dostává do pozice, kdy přejímá řízení vztahu, což ovšem ještě neznamena záchranu či nápravu vztahu.

- Ukončení původního vztahu – rozhodnutí může pocházet výhradně od podvádějícího, kdy on/ona se rozhodli ukončit legální vztah a pokračovat v mileneckém vztahu. Aférka bývá prostředkem k rozchodu, který zanechává podvedené osamocené a zarmoucené, bez možnosti jakkoliv ovlivnit rozhodnutí. Jinou možností je, že podvedený partner/ka ukončí vztah ze svého přesvědčení. Při rozhodování nás ovlivňují mnohé hodnoty a pravidla, ať už jsou to ty, které si neseme z původních rodin nebo získané vlastními zkušenostmi. Vždy však jde o velkou zkoušku, kdy někteří z nás jsou schopni odpustit, jiní si obnovu porušené věrnosti nedovedou představit.
- Vztah je přehodnocen a pokračuje – nevěra nemusí nezbytně vést k ukončení původního vztahu. Vždy je však budíčkem, který oznamuje, že ve vztahu je něco v nepořádku. Neznamena to, že dojde jen k ukončení milostného poměru. Pokud se pár podaří identifikovat problémy a nalézt pro ně řešení, má jejich vztah velkou šanci na přežití. Obě strany budou ovšem muset také tvrdě zapracovat na obnovení vzájemné důvěry. Přesto musí obě strany pracovat i samostatně. Nezbytné je prozkoumat motivaci podvádějícího, která vedla k nevěře. Na prvním místě proto stojí upřímnost a to nejen před partnerem, ale hlavně sám před sebou. Nejlepší cestou k dosažení vytyčeného cíle, je už tolikrát zmiňovaná komunikace. Vyčlenit si čas na pravidelné rozhovory, kdy jen třeba mluvit, ale ještě důležitější naslouchat. Dále pak rozvíjet způsoby, kterak ochránit vztah od dalších škod a nastavit pravidla akceptovatelné pro obě strany.

6 GENDER

V dnešní společnosti pohlaví a gender (českým ekvivalentem je rod) máji dva samostatné významy. Pohlaví je termín více exaktní. Je definováno jako suma všech fyzicky význačných znaků, jimiž se od sebe odlišují muži a ženy, a které již při prvním obyčejném pohledu je každý z nás bez obtíží schopen rozlišit, aniž by k tomu musel vynakládat nějaké zjevně velké úsilí. Velmi zřetelnými jsou stavba těla, vlasy či vousy, hloubka hlasu apod. Samozřejmě můžeme v okolí nalézt i určité výjimky, kdy bychom potřebovali učinit bližší tělesné ohledání, abychom byli schopni přesně určit, ke kterému pohlaví taková osoba náleží. V takovém případě nám asi nedá a v duchu se pozastavíme nad tím, jaká je vlastně sexuální orientace takového jedince. Pomineme-li však rozdíly anatomické a fyzické dostaneme se k rozdílům psychickým, které mohou vést k odlišnému vnímání skutečností či jednání ve specifických životních situacích (Janošová, 2008).

Gender nese sociální podtón, který odkazuje na rozdílné oblékání, aktivity, profesní a životní dráhu i na pozice, které lidé zastávají ve společnosti. „*Termín gender tedy označuje kulturní a sociální stereotypy a očekávání, které se pojí k jednotlivým pohlavím.*“ (Fafejta, 2004, s. 30). Důležitou úlohu při tom sehrává genderová identita, která se týká individuálního vnímání sama sebe a zahrnuje ztotožnění se s bytím mužem či ženou. Sociální očekávání předurčující jak se má individuum daného genderu chovat, myslet, či cítit určuje genderová role. „*Stereotypy pohlavních rolí v naší společnosti přiřazují muži a ženě typické vlastnosti, které se často vzájemně doplňují jakožto protiklady, určují naše očekávání vůči jednotlivým ženským a mužským jedincům i naše jednání vůči nim v konkrétních sociálních situacích*“ (Hartmut, 2006, s. 24). Během minulého století se percepce uváděných aspektů genderu měnila. V dnešní době je pohled se zařazením muže a ženy na opačné stany krajních pólů poněkud zpochybňován a na jeho místo nastupuje model dualistický, kdy „*každá osoba může mít znaky jak maskulinní, tak femininní, nezávisle na svém biologickém pohlaví*“ (Hartmut, 2006, s. 24).

Zkoumání v oblasti gendrových rozdílů, postojích i náhledech na nevěru jsou důležitá, nejen z důvodu zjištění, jak lidé na ni pohlížejí, co je její příčinou, ale také aby bylo možno lidem pomoci nevěru předvídat či jí předcházet. Nevěra se může ve vztahu vyskytnout právě vzhledem k faktu, že muži a ženy nedefinují nevěru stejně nebo nejsou schopni se shodnout na tom, co vlastně vytváří nevěrné jednání (Allen at al., 2008).

6.1 Genderové teorie

Lidské rozlišování na základě genderu je elementárním fenoménem ovlivňujícím prakticky každý aspekt každodenního lidského života. Teorie snažící se nalézt odpověď na genderové rozdíly nejsou zcela celistvé, neboť se většinou zaměřují pouze na určité vývojové aspekty. Z tohoto důvodu také všechny teorie působí spíše komplementárním dojmem než vylučujícím. Jak tedy vlastně teorie vysvětlují genderový vývoj? Přibližme si čtyři hlavní teorie, tak jak je uvádí Janošová (2008) ve své knize *Dívčí a chlapecká identita*.

6.1.1 Identifikační teorie

Sigmund Freud nabídl prvotní a vlivnou teorii vysvětlující mužskou a ženskou rozdílnost. Domníval se, že rozdíly v mužské a ženské anatomii jsou důvodem pro vývoj typicky mužských a ženských generových rolí. V období předškolního věku děti začínají věnovat pozornost svým genitáliím a libým pocitům, které jim je zprostředkovávají. Ve stejnou dobu si také začínají uvědomovat rozdíly mezi chlapci a dívkami. Svou roli v tomto procesu sehrávají také intrapsychické konflikty (Oidipovský a Elektřin komplex), které dítě nakonec vedou k identifikaci se s rodičem stejného pohlaví.

6.1.2 Teorie sociálního učení

Teorie sociálního učení vysvětluje pohlavní identitu a role jako soubor chování, které získáváme z prostředí. Hlavním způsobem je observační učení. Děti pozorují lidi kolem sebe a věnují zvýšenou pozornost některým z těchto lidí – modelům. Později mohou odpozorované chování napodobovat a to bez ohledu, zda se jedná o pozitivní nebo negativní chování. S větší pravděpodobností však dítě bude reprodukovat chování, které vnímá podobně jako sebe sama, jinak řečeno inklinuje k reprodukování chování lidí stejného pohlaví. Lidé z okolí dítěte jeho imitační reakci buď posilují anebo trestají. V neposlední řadě dítě samo odpozoruje důsledky chování jiných lidí, a ty jsou buď pro něho motivací k napodobení, anebo vyhýbání se mu, v případě, že bylo potrestáno.

6.1.3 Kognitivně vývojová teorie

Kognitivně vývojová teorie se opírá o koncepci Lawrence Kohlberga, který uvádí do popředí rovnost generového rozvoje. Teorie uvádí, že dětské chápání pohlaví se pohybuje v několika etapách. Jak dítě prochází fázemi, jeho názor na pohlaví se stává komplexněj-

ším. První etapa (gender identity) je etapou pohlavní identity a je jí dosaženo kolem věku dvou let. Druhá etapa (gender stability) je obvykle ukončena kolem čtvrtého roku a dítě si uvědomuje stabilitu a neměnnost pohlaví. Nicméně jeho chápání je stále silně ovlivňováno vnějšími znaky, jako jsou oblečení či vlasy. Obvykle až v poslední fázi (gender constancy) ve věku sedmi let si dítě uvědomuje, že pohlaví je nezávislé na vnějších znacích.

6.1.4 Teorie genderového schématu

Alternativní pohled na vývoj pohlavní identity má teorie generového schématu, které naznačuje, že dítě hraje při celém procesu vývoje mnohem aktivnější roli. Lidé hledají smysl nových informací jejich zařazením do určitého schématu, který si již předtím vytvořili na základě minulých zkušeností. Teorie genderového schématu uvádí, že dětský pohlavní vývoj odráží rostoucí složitost schémat, která se postupně vytvářejí okolo mužství a ženství. Dítě proto začíná hledat informace ve svém okolí, aby si rozšířilo své chápání mužství a ženství, které mu jsou pak vodítkem k vlastnímu chování. Dítě začíná identifikovat činnosti a chování spojující ho s jeho vlastním pohlavím a ignorovat či zavrhnout taková, která do něho nezapadají. Přestože dochází k nárůstu složitosti schémat, dítě se s přibývajícím věkem čím dál lépe vyrovnává s nejasnostmi a myšlenkami, o tom co je přijatelné či nevhodné.

6.2 Femininita versus maskulinita

Kdyby byl svět naprogramován tak, aby jeho primárním cílem bylo co největší lidské štěstí a spokojenost, tak by byl zcela jistě sexuální apetit mužů a žen ve velmi blízkém souladu. Co by mohlo být ideálnější než perfektní naladění na stejnou vlnu, tak aby vzájemná sexuální touha u obou partnerů propukala ve stejnou dobu a ve stejné míře? Realita života však dokazuje, že partneři jsou většinou nesynchronní jeden k druhému ve svých sexuálních potřebách a citění. Nestejná intenzita sexuálních zájmů se tak stává živnou půdou pro veškeré sexuologické poradenství (Uzel, 2010). Tím se zároveň současný trh poskytující partnerské či manželské poradenství, sexuální terapie a jiné podobné služby nabízející řešení daného problému stává svědectvím, že u mnoha lidí se projevuje nespokojenost s jejich sexuálním životem, přestože jinak mají spokojený vztah. Dnešní neustále se zvyšující počet rozvodů a odhalených nevěr vedoucích k nim, tak může odrážet právě uváděnou sexuální nespokojenost.

6.2.1 Sexualita

Můžeme tedy konstatovat, že chromozom Y zcela jistě není jediným důvodem, proč jsou muži a ženy neustále v pomyslné válce pohlaví. Oblast sexuality není v žádném případě z projevů genderových rozdílů vyčleněna. Po staletí, byly rozdíly v mužské a ženské sexualitě považovány za extrémní. Přestože se s postupem času, růstem feminizmu a sexuální revolucí přístup společnosti k sexualitě změnil, stále bývá prioritně spojována s maskulinitou, která je spojována se sexuální dominancí, zatímco femininita s pasivitou a submitivitou. Novější studie ukazují, že muži a ženy se výrazně liší v podstatě jejich sexuality. V porovnání se ženami, muži více masturbují, užívají si pornografie, jsou více reaktivní k vizuálním podnětům a jsou spontánnější v prožívání své sexuální touhy. Na druhé straně, ženy nejsou spontánně až natolik sexuálně vzrušivé a jejich sexuální touha se mnohem více odvíjí od okolností. Například kvalitu ženina vztahu s potenciálním sexuálním partnerem výrazně ovlivňují její vlastní pocity sexuální přitažlivosti. Tímto způsobem, věda podporuje klišé, že ženy chtějí být opečovávány a zvány na večere, zatímco muži mají zalíbení v sexy oblečení (Cohen, 2011).

Přesto podíváme-li se na obě pojetí sexuality, zjistíme, že se ve své podstatě spíše doplňují, než soupeří. Základní charakteristické rysy mužské a ženské sexuality jsou v podstatě „opaky“ zapadajícími do sebe jako kostky puzzle (Dallaire, 2009, s. 103).

Muž	Žena
vizuální	svůdnice
genitální	smyslná
neodbytný	přijímající
intenzivní prožívání	globální prožívání

Nicméně hlavní rozdílnost, která je mnohdy příčinou všech nedorozumění mezi mužskou a ženskou populací nevychází ani tak ze sexuality, ale z rozdílné potřeby komunikovat. Velmi výstižně a jednou větou tuto divergenci vyjádřil Joe Tanenbaum (Dallaire, 2009, s. 109), autor knihy „Mužská a ženská realita, aneb porozumění opačnému pohlaví“: „*Žena se někdy vyjadřuje jen proto, aby se vyjádřila, zatímco muž tak činí téměř vždy proto, aby vyřešil problém*“.

6.2.2 Motivace

Rozdíly nalézáme i v mužské a ženské motivaci vedoucí k nevěře. Dokazují to výsledky zajímavého průzkumu provedeného ve Velké Británii v roce 2008 mezi klienty rozvodových advokátů, který uvádějí ve své knize manželé Peasovi (2010), jež se dlouhodobě věnují partnerským vztahům mezi muži a ženami. Průzkum přinesl deset důvodů vedoucích k nemanželskému poměru či nevěře, na nichž můžeme zmiňovanou rozdílnost mezi muži a ženami prezentovat.

Tabulka 1 Důvody vedoucí k nevěře dle výzkumu ve velké Británii, 2008

	Muži	Ženy
1	Chtíč	Osamělost (nejčastější problém žen v domácnosti)
2	Ztráta přitažlivosti manželky nebo partnerky	Neschopnost mluvit s partnerem o problémech
3	Sexuální problémy – muži chtějí mít více a rozmanitějšího sexu nebo jsou na sexu závislí	Pocit, že není dost žádoucí
4	Manželka je příliš zaměstnána starostmi o rodinu a děti	Nedostatečné ocenění ze strany manžela
5	Agresivní svádění cizí ženou	Manžel se příliš zabývá sám sebou a má mnoho problémů
6	Nedostatek agresivního svádění vlastní ženou	Málo romantiky a vzrušení v posteli
7	Vzrušení z lovu	Potřeba uniknout z rutiny každodenního života
8	Sekýrování	Potřeba cítit v osobním životě stejnou moc jako v práci
9	Neschopnost hovořit s partnerkou o problémech	Nuda
10	Mužské sebehodnocení – sexuální přitažlivost, stárnutí, snadné podpoření vlastního ega	V pravý čas se naskytla příležitost

Zdroj: PEASOVI. Proč muži chtějí sex a ženy potřebují lásku, 2010

Česká republika by do výše zmiňovaného desatera zapadla. Dokladem je provedený výzkum sexuálního chování v ČR (Weiss, 2001), během kterého vyšlo najevo, že u mužů převládá náhodný mimomanželský styk – tedy možno říci chtíč, zatímco u žen jsou to spíše

dlouhodobější mimomanželské vztahy – mnohdy nahrazující právě onu nedostačující emocionální stránku vztahu provázenou nepříjemným pocitem osamělosti.

6.2.3 Rozdíly v postojích k nevěře

Odborníci se shodují, že pohledy mužů a žen se na mnoho věcí či chování rozcházejí. Například v případě přátelství mají ženy sklon ho definovat slovíčky otevřenost, emocionální podpora a sebe-otevření. Naopak mužský pohled je především o účasti na společných aktivitách, jako například návštěvy fotbalových utkání, hraní golfu nebo třeba rybaření (Subotnik, Harris, 2005).

Obdobné rozdíly můžeme nalézt i v jejich postojích k nevěře. Potvrzují to výsledky jedné z posledních studií publikované v *Journal of Marital and Family Therapy* zabývající se otázkou: Jak muži a ženy vnímají sexuální a emocionální nevěru. Výsledky ukázaly, že muži byli více rozrušeni sexuální nevěrou a ženy naopak emoční nevěrou. Navíc se ukázalo, že muži spíše věří, že pokud ženy mají sex, jsou zamilované a že ženy věří, že muži mají sex, i když nejsou zamilované (Sciencedaily, 2008). Oproti tomu Christine Harris (2003), která se zaměřila přímo na reakce při partnerově skutečné nevěře, nezjistila žádné genderové rozdíly. Ve výzkumu zahrnujícím 358 mužů a žen, zjistila, že 36 % respondentů se během svých dosavadních vážných vztahů setkalo s partnerskou nevěrou. Překvapujícím zjištěním bylo, že bez ohledu na gender se u všech objevila větší míra strachu a stresu při emocionálních aspektech nevěry. Jediný zjištěný rozdíl byl zaznamenán v jednání žen, které v důsledku partnerovi nevěry mají větší tendence k ukončení vztahu. Šmolka (2003) naopak uvádí, že na základě případů rozvodových soudců a manželských poradců, jsou ženy v případě jednorázové sexuální nevěry ochotny přimhouřit oko a nevěru přehlédnout. U mužů bychom takovou tolerantnost však hledali stěží. Mužská netolerantnost je však částečně dána geneticky a pojí se k riziku, že případný potomek by nemusel nést jejich genetickou výbavu a proto také inklinují v kritických situacích k volbě mezního řešení.

6.2.4 Rozdíly v postojích k virtuální nevěře

Jak je tomu ale v případě virtuální nevěry? Kolik je už příliš při účasti na konverzacích v chat-roomech či využívání messengerů? Zdá se, že ani zde se muži a ženy neshodují v názorech. Pokud se zeptáme, jaký stupeň jednání ve virtuálním prostoru může vést k rozvinutí „aférky“, ženy považují jednání jako navštěvování stránek pro dospělé, regis-

trovaní se na erotické stránky, interakce v chat roomech pro dospělé, internetový sex, cybersex mnohem více podobné aférce ve skutečném životě než muži (Parker, Wampler In Barak 2008).

Další z výzkumů publikovaný v deníku *Sexuality & Culture* byl zaměřen na zadané respondenty hledající si sexuální partnery mimo své legitimní manželství / partnerství. Výzkum probíhal na webových stránkách AshleyMadison.com a měl 5 187 respondentů, kteří odpovídali na otázky spojené nejen s využíváním internetu, ale zahrnovaly i otázky zjišťující názory na sexuální chování na internetu. Výsledky odhalily následující: dvě třetiny žen se uchylují k „sextingu“, zatímco u mužů je to jen polovina. Sexting se řadí k poměrně novým fenoménům dnešní doby. Jedná se o rozesílání vlastních obnažených fotografií společně se zprávou obsahující sexuální podtext, který má zvýšit pravděpodobnost možného sexuálního vztahu. Jedním z možných vysvětlení této nerovnováhy, je, že ženy k sextingu inklinují, protože jim dovoluje flirtování a rozptýlení bez pocitu viny či překročení imaginární hranice nevěry. Ukázalo se také, že více než dvě třetiny respondentů podvedli svého partnera on-line a více než tři čtvrtiny podváděli i ve skutečném životě. V podvádění jsou na tom muži a ženy více méně stejně a to jak při nevěře v reálném životě, tak při virtuální. Překvapivě, byly odhaleny větší tendence k podvádění u starších mužů než u mladších (ScienceDaily, 2011).

Získat hodnověrné statistiky je díky uzavřenosti on-line aférek složité. Přesto studie 1828 webových uživatelů provedená v roce 2005 ve Švédsku nabízí důkazy o rozmachu cybersexu a on-line aférek. Skoro třetina respondentů potvrdila své zkušenosti s virtuálním sexem. Angažovanost svobodných a respondentů majících závazný vztah byly stejné. Rozdíly byly zjištěny v genderu a věku. Zatímco mužský zájem v cybersexu klesal s věkem, ženský zájem naopak lehce stoupal tj. 37% žen ve věku 35 až 49 let se přiznalo ke své zkušenosti s cybersexem oproti pouhé čtvrtině mužů ve stejné věkové kategorii (Smith, 2011).

Na základě uvedených se nabízí konstatování, že gender a vnímání nevěry, ať už virtuální nebo tradiční, spolu opravdu souvisí. A proto *„bez ohledu na to, nakolik se dnes snažíme smazat rozdíly mezi mužem a ženou a navzdory všem přísahám věrnosti a slibům znamená nevěra pro jednotlivá pohlaví něco jiného. Ženy prožívají vztah na duševní úrovni, muži mnohdy na fyzické“* (Nydahl, 2008, s. 54).

7 NEVĚRA V ČÍSLECH STATISTIK

Pokud vezmeme v úvahu uzavřenou a utajovanou povahu nevěry, je zřejmé, že zjistit přesné údaje vztahující se k podvádění a nevěře v partnerských vztazích či manželských aférkách je v podstatě nemožné. Možná právě proto je nevěra a sexuální život lidí tématem, přitahující pozornost výzkumníků a následně i lidí všude na světě. Níže je prezentován výběr evidovaných faktů pocházejících z různých výzkumů z období posledních 15let.

- ❖ Přibližně 30 až 60% ze všech jedinců žijících v manželství (v USA) se během jeho trvání proviní nevěrou (Buss, Shacklford, 1997).
- ❖ V České republice podobný výzkum probíhal v rozmezí let 1993 až 2008. Provedli ho Petr Weiss a Jaroslav Zvěřina (2001) za pomoci anonymního dotazníku zjišťujícího nejen výskyt mimomanželských sexuálních styků, ale zaměřujícího se celkově na sexuální chování české populace. K jednorázové nevěře se zde přiznalo 46% vdaných žen a 65% ženatých mužů. V roce 2008 se však k nevěře přiznává už „jen“ 34% vdaných žen a 55% ženatých mužů (Zvěřina, 2009).
- ❖ Biologické důkazy (tj., výzkum týkající se biologie a reprodukce) ukazují, že udržet dlouhodobou monogamii je pro lidskou populaci těžké, ale neznamená, že je to nemožné! (Barash, Lipton, 2001)
- ❖ Další výzkum prováděný v USA ukázal, že 75% dospělých využívá k flirtování e-mail. Internet, e-mail a chat roomy jsou tedy nejen využívány k „nevěrné“ komunikaci, ale usnadňují lidem i možnost nechat se do ní vtáhnout (Piercy, Hertlein, Wetchler, 2005).
- ❖ Průzkum katedry antropologie univerzity v Oklahomě ukázal, že 2 až 3% všech dětí jsou výsledkem nevěry. Většina těchto dětí je nevědomky vychovávána muži, kteří nejsou jejich biologickými otci (Anderson, 2006). Dnešní doba a technologie nabízí k zjištění či potvrzení otcovství možnost využít testů DNA, jež jsou mnohem dostupnější než dříve.
- ❖ David Atkinse z Washingtonské University provedl výzkum, který odhalil, že nevěra se v současnosti stává běžnější mezi lidmi mladšími třiceti let. Mezi léty 1991 a 2006 se počet nevěrných manželek pod třicet let zvýšil o 20% a manželů poskočil dokonce o neuvěřitelných 45%. Mnoho expertů poukazuje, že na nárůst nevěry má vliv větší množství příležitostí tj. času, který partneři spolu netráví, jako i objevující se zvyk udr-

žovat si několik sexuálních partnerů než se rozhodnou vstoupit do manželství (Riley, 2008).

- ❖ Peasovi (2010) ve své knize uvádějí výsledky z výzkumu týkajícího se příležitostného sexu, který se uskutečnil ve 48 zemích. Na jednu z prvních příček mezi nejpromiskuitnějšími zeměmi se bohužel zařadila i Česká republika - obsadila 4. místo. Předběhly ji pouze Velká Británie, Německo a Nizozemí.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 ZPRACOVÁNÍ A METODOLOGIE VÝZKUMU

Primární cílem a hlavní výzkumnou otázkou, na níž byl výzkum zaměřen, bylo determinování nevěrného jednání, jako i zjištění stupně shody, který se na dané jednání objevuje u mužské a ženské populace. Sekundárním zájmem byla případná rozdílnost mužských a ženských reakcí v případě odhalení nevěry. Pro výzkumnou část byl zvolen kvantitativní výzkum a pro sběr dat byla použita technika anonymního dotazníku. K distribuci dotazníku byla využita forma, kterou poskytuje internetový server www.vyplnto.cz - internetové průzkumy.

8.1 Cíl výzkumu

Cílem výzkumu bylo zjistit, zda existují statisticky významné rozdíly v definování nevěry u mužů a žen ve třech oblastech: emoční nevěra, virtuální nevěra a fyzická nevěra. Na základě literatury a dostupných výzkumů zaměřujících se na uváděné téma, bylo stanoveno 5 druhů hypotetického jednání pro každý druh nevěry. Sekundární zájem byl soustředěn na rozdílnost mužských a ženských reakcí v případě, že by došlo k odhalení nevěry. I zde byly posuzovány všechny tři výše uvedené oblasti.

- **Emoční nevěra:**
  - ✓ Flirtování,
  - ✓ Prohlašování sebe sama za svobodného přestože má vztah,
  - ✓ Rande bez fyzického kontaktu,
  - ✓ Zabývání se myšlenkami o druhé osobě (bez fyzického kontaktu),
  - ✓ Sdělování důvěrných tajemství druhé osobě.
- **Virtuální nevěra:**
  - ✓ Vlastnit profil zřízený na internetové seznamce,
  - ✓ Pravidelné on-line konverzace s druhou osobou (intimní podtext),
  - ✓ Masturbace během kontaktu s jinou osobou na PC,
  - ✓ Trávení času na XXX chatu nebo porno stránkách,
  - ✓ Surfování na sociálních sítích (Facebook apod.).

- **Fyzická nevěra:**
  - ✓ Francouzské líbání,
  - ✓ Orální sex,
  - ✓ Sexuální styk (jednorázový nebo krátkodobý),
  - ✓ Sexuální styk (dlouhodobý),
  - ✓ Masturbace v přítomnosti druhé osoby.

8.2 Výzkumný problém

Výzkumný problém vystihuje několik základních otázek, které předcházely formulaci samotných hypotéz:

- Co vlastně považujeme za nevěru?
- Má gender vliv na na determinování nevěrného chování?
- Existují rozdíly v reakcích na odhalenou nevěru v mužské a ženské populaci?
- Má rodinný stav a přítomnost dětí ve vztahu vliv na rozhodování o ukončení vztahu v případě nevěry?
- Ovlivňuje věk či délka vztahu vnímání a determinování nevěry?

8.3 Hypotézy

Po stanovení výzkumného problému jsme přešli k formulaci hypotéz, které jsou tvrzením o rozdílech, vztazích nebo následcích mezi dvěma či více proměnnými, vyjádřenými označovací větou (Gavora in Chráska, 2007).

H 0.0 Partnerské vztahy jsou zasaženy nevěrou častěji u žen než u mužů.

H 1.0 Muži a ženy se liší v tom, co považují za nevěru.

H 1.1 Muži a ženy se liší v tom, co považují za nevěru ve fyzické oblasti.

H 1.2 Muži a ženy se liší v tom, co považují za nevěru v emoční oblasti.

H 1.3 Muži a ženy se liší v tom, co považují za nevěru ve virtuální oblasti.

- H 2.0** Reakce mužů a žen v případě, že by jejich partner/ka udržoval/a sexuální vztah s někým jiným, se liší.
- H 2.1** Reakce mužů a žen v případě, že by jejich partner/ka udržoval/a emoční vztah s někým jiným, se liší
- H 2.2** Reakce mužů a žen v případě, že by jejich partner/ka udržoval/a virtuální vztah s někým jiným, se liší.
- H 3.0** Reakce zadaných osob s dětmi a zadaných osob nemajících děti na okamžité ukončení vztahu, pokud by jejich partner/ka udržoval/a vztah s někým jiným, se liší.
- H 4.0** Muži a ženy se v různých obdobích vztahu liší v tom, co považují za nevěru.
- H 5.0** Muži a ženy v různých věkových skupinách se liší, v tom co považují za nevěru.

8.4 Výzkumný soubor

Ve větší části výzkumů zmiňovaných v teoretické části jsou jako respondenti oslovováni studenti vysokých škol, což ovšem může poněkud zkreslovat výsledky, neboť studenti mají během studií zcela jiný životní styl, vztahy a ve většině případů nejsou ještě omezováni dlouhodobým vztahem či zodpovědností za rodinu, výchovu a péči o potomstvo.

Vzhledem k tomu, že nevěra je velmi citlivé téma, které se může dotknout či objevit v životě každého z nás v kteroukoliv dobu a věk, byli za základní soubor považováni muži a ženy v produktivním věku od 18 do 65 let.

V rámci minimalizování možnosti, že by se respondenti mohli při osobním vyplňování tištěných dotazníků „cítit přistiženi“, což by mohlo vést ke zkreslení jejich odpovědi a následně i výsledků, jsme se rozhodli využít anonymní formu, kterou poskytují internetové stránky „vyplň to“ – internetové průzkumy. Jde o formu výzkumu veřejného mínění – anketní výběr – v tomto případě „o výběru jistého prvku nerozhoduje náhoda, ale buď úsudek výzkumníka, nebo úsudek zkoumané osoby“ (Chráska, 2007). Je to výzkumná metoda uplatňující se nejen v sociologii, ale i v jiných vědách a jejím úkolem je podávat informace o postojích a mínění lidí na otázky společenského, politického, kulturního aj. života (Maňák, Švec, Švec, 2005).

8.5 Techniky výzkumu

Před započítím samotného internetového šetření byl proveden předvýzkum, který je v podstatě modelem vlastního výzkumu provedeného na malém vzorku osob (Chráška, 2007). Jeho prioritní úlohou bylo zjištění případných nedostatků a hlavně možné nesrozumitelnosti otázek, které by mohli vést k chybnému či nepřesnému vyplnění.

Vzorové dotazníky byly distribuovány mezi patnáct respondentů různého věku od 25 do 40let. Z toho bylo devět žen a šest mužů. Předvýzkum ukázal nutnost přidání dodatečných informací k několika otázkám. Prvním bylo upřesnění, jak vyplnit otázku týkající se délky vztahu, aby bylo dosaženo jednotných výsledků bez nutnosti přepočítávání či identifikování, zda respondent uvedl délku vztahu v měsících či letech. Do otázky byla proto přidána poznámka, aby respondent uváděl číselnou hodnotu v letech, např. 0,5 pokud jeho vztah trvá půl roku nebo nulu v případě, že nemá vztah. Druhým bylo doplnění dodatků v otázce č. 6 upřesňujících nevěrné jednání jako např. intimní podtext či upřesnění sociálních sítí - Facebook atd.

Jak už bylo výše uvedeno, výzkum byl založen na dotazníkovém šetření. Mužům a ženám bylo presentováno několik různých druhů hypotetického jednání, u kterého měli určit, zda se z jejich pohledu jedná o nevěru či ne. Další otázky byly směřovány k zjištění, zda se respondenti během svého dosavadního života setkali s nevěrou. Cíleně nebyla zahrnuta přímá otázka na nevěru samotného respondenta, neb i přes anonymitu by mohli někteří reagovat negativně či nepravdivě.

Dotazník (příloha II) byl rozdělen na část zjišťující základní informace o respondentech, jako je pohlaví, věk a stav respondenta. V druhé části byly uzavřené otázky zaměřené na zjištění postojů a názorů respondentů ohledně nevěry. Pro internetové stránky byly části lehce promíchány, aby respondent nebyl na úvod nucen vyplňovat pouze demografické údaje, které by ho mohli odradit od samotného jádra dotazníku.

Po spuštění internetového dotazníku, bylo k zviditelnění probíhajícího výzkumu využito sociálních sítí a emailu, jejichž prostřednictvím byl rozeslán odkaz na dotazníkové šetření s žádostí o jeho vyplnění a následné rozeslání dalším lidem z okruhu respondenta.

Použití techniky „sněhové koule“ – nabalování, vedlo k získání dostatečného množství respondentů a dosažení i dosti širokého věkového rozvrstvení.

8.6 Realizace výzkumu

Šetření probíhalo:	03. 01. 2012 - 01. 02. 2012
Počet respondentů:	683
Návratnost dotazníků:	75.6%
Počet otázek:	9
Průměrná doba vyplňování:	4:20 min.

Návratnost dotazníků je dána poměrem vyplněných a zobrazených dotazníků. Jedná se o orientační údaj, který nebere v potaz ty oslovené respondenty, kteří ani nezobrazili úvodní text, tedy neklikli na odkaz na dotazník. Po stažení surových dat a jejich kontrole, byl z celkového počtu dotazníků jeden vyřazen z důvodu chybného vyplnění, které vzniklo patrně pouhým překlepem. Celkový počet respondentů se tak snížil na 682, z čehož bylo 165 mužů a 517 žen.

Internetový server www.vyplnto.cz v rámci automatického vyhodnocení základních dat poskytuje i informace o zdroji respondentů - níže uvedený seznam obsahuje odkazy na nejvýznamnější stránky, ze kterých se respondenti na stránky připojili:

- facebook.com (8.7%)
- google.cz (5.4%)
- vyplnto.cz (4.9%)
- email.seznam.cz (2.4%)
- search.seznam.cz (1.8%)
- nezjištěno (70.6%)

U největší procenta respondentů 70,6 bohužel nebylo možno zjistit zdroj, ze kterého se na internetové stránky „www.vyplnto.cz“ připojili. Pravděpodobným důvodem bylo, že při přeposlání původního emailu obsahujícího odkaz na dotazníkové šetření, došlo k jeho deaktivaci a bylo nutno ho zkopírovat a vložit přímo do lišty internetového vyhledávače.

Po ukončení dotazníkového šetření byla data z dotazníků exportována do programu Excel, kde byla vyhodnocena, výsledky statisticky a graficky zpracovány a na jejich základě vyvozeny závěry. Výsledky, které byly dotazníkovým serverem www.vyplnto.cz po ukončení dotazníkového šetření automaticky zpracované včetně grafů, jsou veřejně dostupné na: <http://www.vyplnto.cz/realizovane-pruzkumy/co-povazujeme-za-neveru/>.

9 VYHODNOCENÍ VÝZKUMU

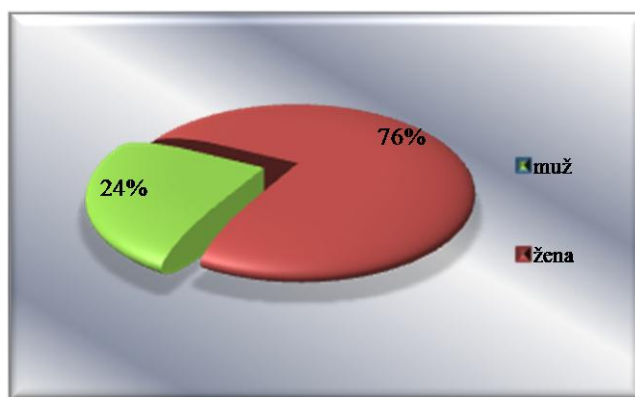
Vyhodnocení dotazníkového šetření je rozděleno do dvou hlavních částí. První část obsahuje výsledky z třídění I. stupně vycházející z otázek zjišťujících základní informace o respondentech, jako je věk, rodinný stav atd. Druhá část obsahuje třídění II. stupně společně se statistickými testy a vyhodnocením vztahů vedoucích k potvrzení či vyvrácení stanovených hypotéz. Poslední částí je shrnutí zjištěných výsledků.

9.1 Výsledky třídění I. stupně

➤ Pohlaví

Z celkového počtu 682 respondentů, byla přibližně jedna čtvrtina mužů – 165 a tři čtvrtiny žen – 517.

Graf 1 Rozložení respondentů dle pohlaví

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

➤ Věk

Nejmladšímu respondentovi bylo 15 let, nejstaršímu naopak 74 let. Věkový průměr byl 28.4 let.

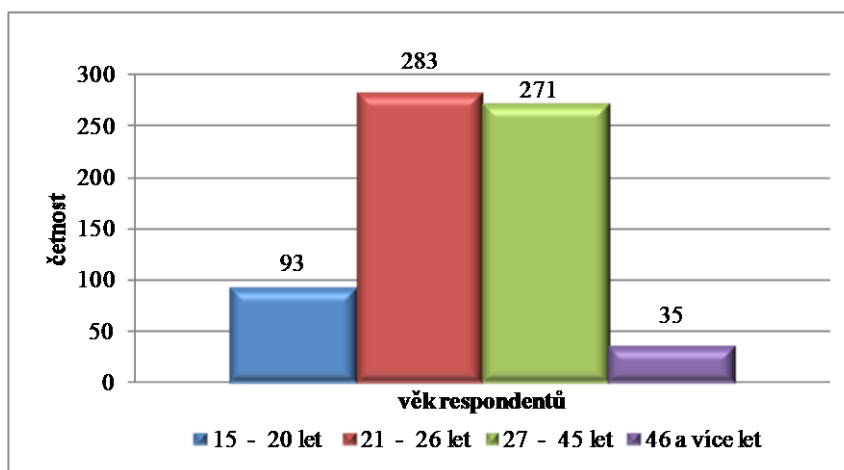
Tabulka 2 Statistické hodnoty pro věk respondentů

Statistická charakteristika	Hodnota
Průměr	28,4
Minimum	15
Maximum	74
Rozptyl	85,7
Směrodatná odchylka	9,3
Modus	25
Medián	22

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

Získaná data byla rozčleněna do 4 věkových skupin odvíjejících se od životních - vývojových období člověka. Vznikly následující věkové skupiny (graf 2): adolescence = 15 – 20 let (14%), mladá dospělost (studující) = 21 – 26 let (41%), střední dospělost = 27 – 45 let (40%), starší dospělost = 46 a více let (5%).

Graf 2 Četnost respondentů dle věkových skupin

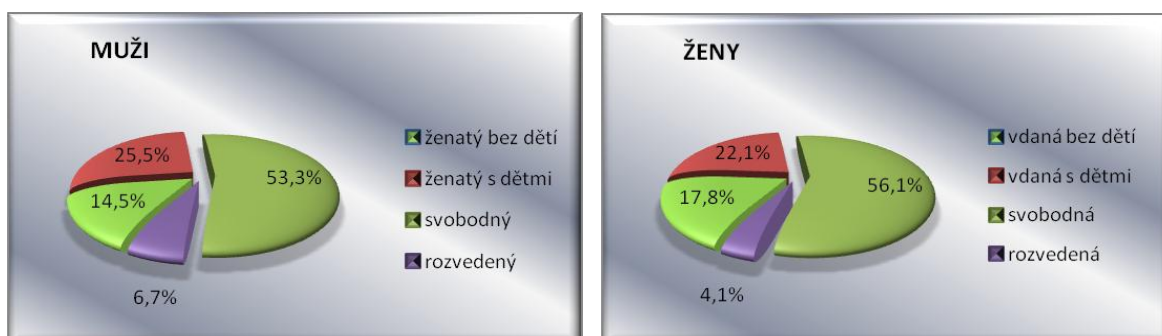

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

➤ Rodinný stav

Na základě teoretických poznatků uvádějících rozličné reakce na odhalenou nevěru v případě páru s dětmi a párů bez dětí, byla zařazena i otázka na rodinný stav. Zajímalo nás, zda bude možné nalézt rozdíly v reakcích na odhalenou nevěru u zadaných osob majících děti a zadaných osob bez dětí. Rozložení respondentů v obou skupinách – muži i ženy - bylo přibližně stejné viz graf č. 3. Nadpoloviční zastoupení ve výzkumném souboru měli svobodní – 54,7%. Nejmenší procento respondentů tvořili rozvedení – 5,4%.

Graf 3 Rozložení respondentů dle rodinného stavu

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

➤ Jak dlouho trvá Váš vztah?

Respondenti odpovídali číselnou formou, vyjadřující jak dlouho trvá jejich vztah v letech. Hodnota „0“ udávala, že respondent nemá momentálně žádný partnerský vztah. Nejdelší vztah trval 47let.

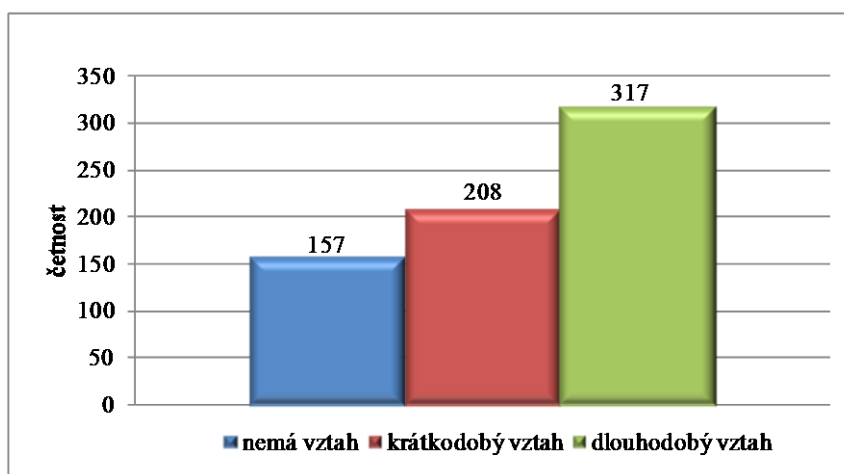
Tabulka 3 Statistické hodnoty pro délku vztahu

Statistická charakteristika	Hodnota
Průměr	6
Minimum	0
Maximum	47
Rozptyl	80,6
Směrodatná odchylka	8,9

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

Odpovědi byly rozčleněny do tří skupin. V první skupině jsou respondenti, kteří v současnosti nemají žádný vztah (23%). Zbytek byl rozdělen podle délky na krátkodobý vztah tj. trvání do tří let (31%) a dlouhodobý vztah tj. trvající více než tři roky (46%).

Graf 4 Četnost respondentů dle délky vztahu

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

➤ Co byste považoval/a za nevěru?

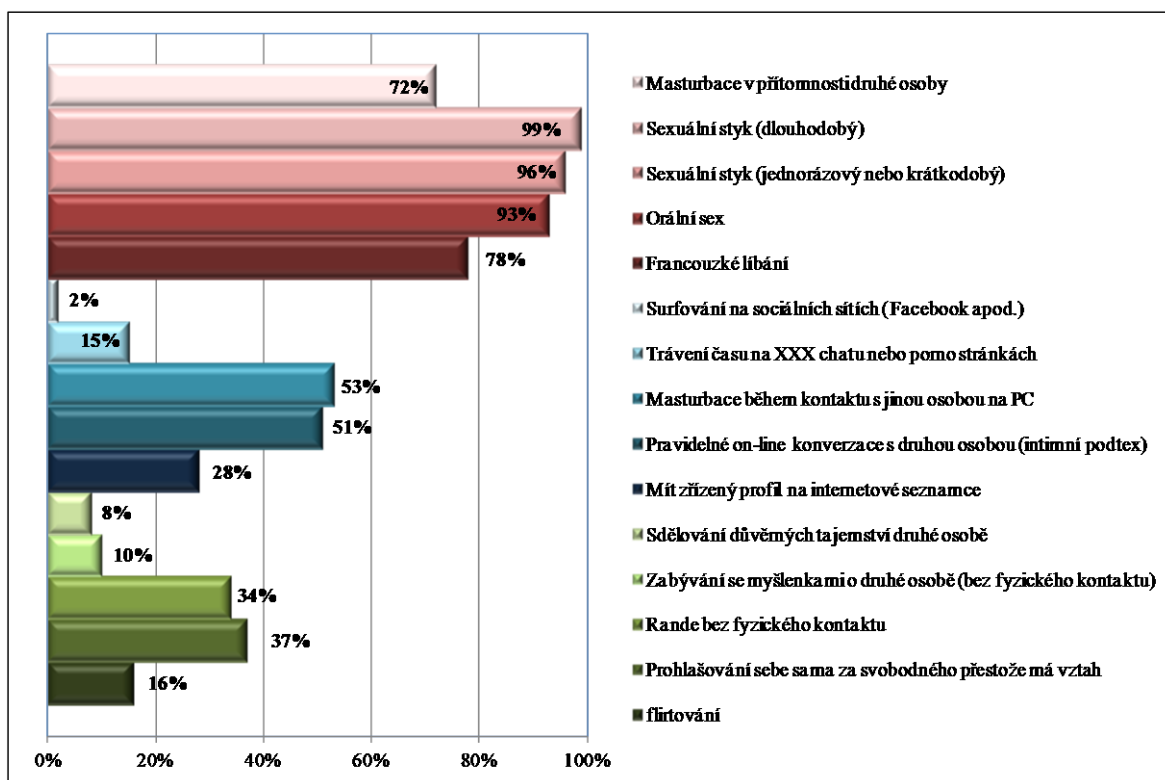
Otázka obsahovala všech 15 druhů nevěrného jednání definovaného v kapitole 8.1 ovšem bez toho, aby respondent věděl, do které ze tří druhů nevěry jsou zahrnována. Graf 4 zobrazuje relativní četnosti u jednotlivých druhů nevěrného jednání, u kterých respondenti měli posoudit, zda je považují za nevěru či ne.

Jednotlivé škály nevěrného jednání jsou pro větší přehlednost barevně rozlišeny: červená = fyzická nevěra, modrá = virtuální nevěra a zelená = emoční nevěra.

Celých 99% bylo dosaženo pouze v jediném případě, a to u dlouhodobého sexuálního styku, který spadá do kategorie fyzické nevěry. V průměru bylo nejnižších hodnot dosaženo v emoční oblasti – 21%. Nejvyšších, dle předpokladů, dosáhla oblast fyzické nevěry – 87,8%. Virtuální nevěra se zařadila na střední příčku s 29, 8%.

Graf 5 Co je považováno za nevěru - souhrn muži i ženy

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

9.2 Výsledky třídění II. stupně

V rámci posouzení vztahů mezi proměnnými a verifikaci hypotéz bylo provedeno třídění dat II. stupně, které vedlo k vytvoření kontingenčních tabulek a volbě vhodného statistického testu. V rámci zjištění dalších faktorů, které by mohly ovlivňovat výsledky, byl následně prověřován i gender ve vztahu k délce vztahu a věku. Sekundárním zájmem pak byla rozdílnost mužských a ženských reakcí v případě zjištění, že jejich partner/ka udržují vztah s někým jiným, společně s potenciálními rozdíly v reakcích u zadaných osob nemajících děti a zadaných osob, které děti mají. Všechny vztahy jsou interpretovány se spolehlivostí 95 % tj. na hladině významnosti $\alpha = 0,05$, která určuje pravděpodobnost omylu při odmítání H_0 .

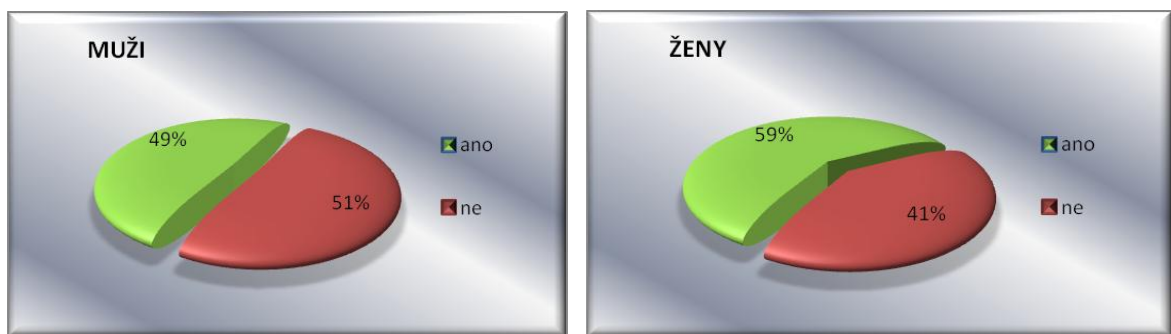
❖ **Byl některý z Vašich partnerských vztahů zasažen nevěrou?**

H 0.0₀ Partnerské vztahy jsou zasaženy nevěrou stejně u mužů i u žen.

H 0.0_A Partnerské vztahy jsou zasaženy nevěrou častěji u žen než u mužů.

Jako první byla provedena vztahová analýza u otázky č. 4, v níž měli respondenti odpovědět, zda se v některém ze svých partnerských vztahů setkali s nevěrou. Celkové procento vztahů zasažených nevěrou bylo 56,5%. Muži uváděli o něco málo nižší procento než ženy. Srovnáme-li zjištěné výsledky s výsledky z jiných prováděných šetření uváděných v teoretické části, můžeme konstatovat, že se pohybují v rozmezí, které udává například výzkum Petra Weisse a Jaroslava Zvěřiny (2001) provedený v ČR v letech 1993 až 2008, anebo i výzkumy z jiných zemí.

Graf 6 Zasažení partnerských vztahů nevěrou

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

Pro srovnání četností dopovědí u mužů a žen bylo použito testu nezávislosti chí-kvadrátu pro čtyřpolní tabulku. Výsledkem testu v programu Excel je p-hodnota (signifikance) dosahující hodnot od 0 do 1, pro jejíž vypočtenou hodnotu platí:

$p \leq 0,05$ – zamítáme H_0

$p > 0,05$ – přijímáme H_0 – riziko omylu je max. 5%

Tabulka 4 Četnosti pro zasažení partnerských vztahů nevěrou

Gender	Ano	Ne	Celkem
Muži	81 (93)	84 (72)	165
Ženy	305 (293)	212 (224)	517
Celkem	386	296	682

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

Vypočtená hodnota signifikance v tomto případě byla $p = 0,025$. Protože vypočítaná hodnota p je menší než hodnota $0,05$, zamítáme H_0 . Statistický test prokázal, že zasažení partnerských vztahů nevěrou je častější u žen než u mužů.

❖ Vztah č. 1: Gender a názor, na to co je považováno za nevěrné jednání

H 1.0₀ Muži a ženy se shodují v tom, co považují za nevěru.

H 1.0_A Muži a ženy se liší v tom, co považují za nevěru.

Jako první byly souhrnně posuzovány výsledky pro tři zvolené škály nevěrného chování – fyzickou, virtuální a emoční v závislosti na genderu. Aby bylo možné provést výpočet aritmetického průměru pro jednotlivé škály, byly pozitivní odpovědi každého respondenta seřazeny od nuly (žádné chování nebylo shledáno nevěrou) do pěti (všechna chování byla hodnocena jako nevěra). Následně byly všechny získané hodnoty od 0 do 5 pro jednotlivé škály specifikovaného nevěrného jednání sečteny a pro každou u nich byl vypočítán aritmetický průměr. Zjištěné hodnoty průměru byly zaneseny do tabulky zvlášť pro muže a zvlášť pro ženy, aby mohly být následně dle jednotlivých škál - druhů nevěry vzájemně srovnány.

K statistickému zhodnocení, zda muži a ženy posuzují nevěru rozličně, bylo použito t-testu, který umožňuje srovnat, jestli dva soubory dat změřené u dvou různých skupin (v tomto případě u mužů a žen) mají stejný aritmetický průměr (Chráaska, 2007).

Tabulka 5 Statistická data pro genderové rozdíly – celkem

Proměnná	Muži (n = 165)			Ženy (n = 517)			T-test $p < 0,05$
	absolutní četnost	průměr	SD	absolutní četnost	průměr	SD	
Emoční nevěra	161	0,98	1,42	552	1,07	1,37	0,40
Virtuální nevěra	189	1,15	1,38	819	1,58	1,31	0,0003
Fyzická nevěra	695	4,21	1,51	2259	4,37	1,56	0,15

pro výpočet průměru byly vytvořeny škály od 0 až 5 (0 - žádné z chování považováno za nevěru, 5 - všechny považovány za nevěru)

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

Výpočet t-testu byl proveden v programu Excel. Výsledné hodnoty signifikance jsou uvedeny tabulce 5. Nízké hodnoty indikují statisticky významné rozdíly v průměrech mezi danou škálou nevěry a genderem:

$p \leq 0,05$ – zamítám H_0

$p > 0,05$ – přijímáme H_0

Z vypočítaných hodnot byla hodnota signifikance menší než 0,05 pouze u virtuální nevěry. V jejím případě musíme tedy zamítnout nulovou hypotézu. Na základě testu a zjištěných průměrů u mužů (μ 1,15) a žen (μ 1,58) shledáváme, že se odlišují v tom, co považují za nevěrné jednání ve virtuální oblasti.

➤ **Gender a názor, na to co je považováno za nevěrné jednání v oblasti fyzické nevěry.**

H 1.1₀ Muži a ženy se shodují v tom, co považují za fyzickou nevěru.

H 1.1_A Muži a ženy se liší v tom, co považují za fyzickou nevěru.

Jak už bylo zmiňováno v teoretické části, z hlediska evoluční teorie, mají muži větší důvod k obavám ze sexuální nevěry (hrozba paroháčství a výchovy cizího potomka), zatím co ženy mají větší důvod k obavám při emoční nevěře (hrozí, že jejich potomstvo bude zanecháno bez otcovských zdrojů). Na základě tohoto modelu se logicky dá odvodit, že ženy budou častěji než muži definovat případ citovou angažovanost jako nevěru.

Při souhrnném posuzování nevěrného jednání na stanovených třech škálách byly zjištěny statisticky významné rozdíly jen na škále pro virtuální nevěru. Proto byl následně proveden test nezávislosti chí-kvadrát pro čtyřpolní tabulku pro jednotlivé položky nevěrného jednání z každé škály a jejich pozorované četnosti (viz tabulky 6 až 8) pro každou položku jednotlivě. V případě čtyřpolní tabulky není nutné počítat očekávané četnosti pro jednotlivá pole tabulky, neboť výpočet lze zjednodušit použitím vztahu (Chráska, 2007):

$$\chi^2 = \frac{(ad - bc)^2}{n} \left[\frac{1}{a+c} + \frac{1}{b+d} + \frac{1}{a+b} + \frac{1}{c+d} \right]$$

Pro srovnání vypočítané hodnoty χ^2 byla ve statistických tabulkách (Chráska, 2007) pro zvolenou hladinu významnosti a počet stupňů volnosti $f = 1$ nalezena tabelovaná hodnota testového kritéria $\chi^2_{0,05}(1) = 3,841$, která je platná také pro následující dvě hypotézy H 1.2 a H 1.3.

$$(\chi^2_{\text{vyp}}) < \chi^2_{\text{tab}} - \text{nulová hypotéza } H_0 \text{ se přijímá}$$

$$(\chi^2_{\text{vyp}}) \geq \chi^2_{\text{tab}} - \text{nulová hypotéza } H_0 \text{ se zamítá}$$

Test nezávislosti chí-kvadrát pro čtyřpolní tabulku byl proveden postupně pro všechny tři typy nevěry – fyzickou, emoční a virtuální (viz tabulky 6 až 8). Přestože čtyřpolní tabulka musela být samostatně zpracována pro každou položku nevěrného jednání a pro všechny tři

škály (tj. celkem 15 tabulek), byla pro větší přehlednost uvedena jen jedna ukázková kontingenční tabulka, vždy pro první uváděnou položku na každé škále nevěrného jednání.

Tabulka 6 Čtyřpolní tabulka: gender vs. francouzské líbání

Gender	Ano	Ne	Celkem
Muži	124 (127)	41 (38)	165
Ženy	401 (398)	116 (119)	517
Celkem	525	157	682

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

Tabulka 7 Statistická data pro genderové rozdíly – fyzická nevěra

Fyzická nevěra	Co bylo považováno za nevěru				STATISTIKA
	Muži (n=165)		Ženy (n=517)		
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost	χ^2
Francouzské líbání	124	75,2%	401	77,6%	0,41
Orální sex	148	89,7%	478	92,5%	1,26
Sexuální styk (jednorázový nebo krátkodobý)	147	89,1%	498	96,3%	12,76
Sexuální styk (dlouhodobý)	162	98,2%	511	98,8%	0,42
Masturbace v přítomnosti druhé osoby	114	69,1%	371	71,8%	0,43

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

Pro fyzickou nevěru nebyly na základě výsledku a srovnání prokázány statisticky významné rozdíly, až na jedinou výjimku, kterou tvoří položka „sexuální styk – jednorázový nebo krátkodobý“. Zde výsledek testu nezávislosti chí-kvadrát pro čtyřpolní tabulku prokázal statisticky významný rozdíl mezi tím, co považují za nevěru muži a co ženy. Navzdory uváděným teoriím, ženy definovaly jednorázový krátkodobý styk jako nevěru častěji než muži.

➤ **Gender a názor, na to co je považováno za nevěrné jednání v oblasti emoční nevěry.**

H 1.2₀ Muži a ženy se shodují v tom, co považují za emoční nevěru.

H 1.2_A Muži a ženy se liší v tom, co považují za emoční nevěru.

V případě emoční nevěry žádná z položek nevěrného jednání nevykázala na základě testu nezávislosti chí-kvadrát pro čtyřpolní tabulku statisticky významný rozdíl. Všechny vypočítané hodnoty χ^2 byly menší než hodnota testového kritéria $\chi^2_{0,05}(1) = 3,841$ a proto přijímáme nulovou hypotézu, že názory mužů a žen emoční nevěru jsou totožné.

Tabulka 8 Čtyřpolní tabulka: gender vs. flirtování

Gender	Ano	Ne	Celkem
Muži	25 (26)	140 (139)	165
Ženy	84 (83)	433 (434)	517
Celkem	109	573	682

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

Tabulka 9 Statistická data pro genderové rozdíly – emoční nevěra

Emoční nevěra	Co bylo považováno za nevěru				STATISTIKA
	Muži (n=165)		Ženy (n=517)		
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost	χ^2
Flirtování	25	15,2%	84	16,2%	0,11
Prohlašování sebe sama za svobodného přestože má vztah	54	32,7%	196	37,9%	1,45
Rande bez fyzického kontaktu	53	32,1%	178	34,4%	0,30
Zabývání se myšlenkami o druhé osobě (bez fyzického kontaktu)	15	9,1%	55	10,6%	0,33
Sdělování důvěrných tajemství druhé osobě	14	8,5%	39	7,5%	0,15

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

➤ **Gender a názor, na to co je považováno za nevěrné jednání v oblasti virtuální nevěry.**

H 1.3₀ Muži a ženy se shodují v tom, co považují za virtuální nevěru.

H 1.3_A Muži a ženy se liší v tom, co považují za virtuální nevěru.

Virtuální nevěra se již v celkovém hodnocení (viz H 1.0) ukázala jako oblast se statisticky významnými rozdíly v definování nevěrného jednání muži a ženami. Z pěti předkládaných jednání v konečném důsledku na základě testu nezávislosti chí-kvadrát pro čtyřpolní tabulku dosáhla tři hodnoty vyšší než je hodnota testového kritéria $\chi^2_{0,05}(1) = 3,841$. Proto pro následující položky: vlastnictví profilu zřízeného na internetové seznamce, pravidelné online konverzace s druhou osobou (intimní podtext) a masturbace během kontaktu s jinou osobou na PC musíme zamítnout nulovou hypotézu. Muži a ženy se v tom, co považují za virtuální nevěru, neshodují.

Výše uvedené zjištění více méně koresponduje s již dříve provedenými výzkumy (viz kap. 6.2.4), kdy byla neshoda v klasifikování nevěrného jednání mezi muži a ženami v případě navštěvování internetových stránek pro dospělé, erotických stránek, interakce v chatroomech či cybersexu, též prokázána.

Tabulka 10 Čtyřpolní tabulka: gender vs. vlastnictví profilu
na internetové seznamce

Gender	Ano	Ne	Celkem
Muži	55 (50)	110 (115)	165
Ženy	152 (157)	365 (360)	517
Celkem	207	475	682

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

Tabulka 11 Statistická data pro genderové rozdíly – virtuální nevěra

Virtuální nevěra	Co bylo považováno za nevěru				STATISTIKA
	Muži (n=165)		Ženy (n=517)		
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost	χ^2
Vlastnit profil zřízený na internetové seznamce	35	21,2%	152	29,4%	4,21
Pravidelné on-line konverzace s druhou osobou (intimní podtext)	62	37,6%	284	54,9%	15,08
Masturbace během kontaktu s jinou osobou na PC	70	42,4%	287	55,5%	8,59
Trávení času na XXX chatu nebo porno stránkách	17	10,3%	85	16,4%	3,70
Surfování na sociálních sítích (Facebook apod.)	5	3,0%	11	2,1%	0,44

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

Největší míru neshody nacházíme v případě pravidelných on-line konverzací s intimním podtextem. V tomto případě více než polovina žen shledává dané jednání jako nevěru, na rozdíl od mužů, u kterých je to o celých 17% méně. Masturbace během kontaktu s jinou osobou na PC je na druhém místě s rozdílem 13% a vlastnictví profilu na internetové seznamce vykazuje rozdíl 8%.

❖ **Vztah č. 2: Gender a pravděpodobná reakce respondentů v případě, že by jejich partner/ka udržoval/a vztah s někým jiným.**

Jak už bylo zmíněno v teoretické části (viz kap. 6.2.3), výzkumy zaměřující se na genderové rozdíly v jednání při odhalení nevěry, zjistily, že ženy v důsledku partnerovy nevěry více inklinují k ukončení vztahu. Poslední tři otázky dotazníku č. 7 až č. 9 škálového typu se proto zaměřovaly se na zjištění, jakým způsobem by respondent/ka reagoval/a v případě zjištění, že jeho partnerka/její partner udržují vztah s někým jiným. Každá otázka obsahovala tři sedmibodové posuzovací škály, kdy 1 = nejspíše ano a 7 = určitě ne. Zcela záměrně nebylo v případě stupně 1 použito termínu „určitě ano“, který by mohl zavádět respondenta k odsouvání se směrem ke středu hodnotící škály. Jsme si vědomi, že data získaná pomocí

škál nejsou přísně metrická, ale často jsou v odborné literatuře za metrická vydávána, a proto je možno z přiřazených číselných hodnot získat průměr či jinou střední hodnotu.

Pro každou sedmibodovou škálu byl vypočten aritmetický průměr, a to zvlášť pro muže a zvlášť pro ženy. Hodnoty byly zaznamenány do tabulek pro každý druh nevěry jednotlivě. Srovnání aritmetických průměrů na úrovni každé škály bylo statisticky ověřeno pomocí t-testu. Výsledkem je hodnota signifikance, která vyčísluje riziko a jež nabývá hodnot od 0 do 1. Nízké hodnoty signifikance indikují statisticky významné rozdíly v průměrech mezi muži a ženami. Níže uvedený vztah je tedy platný pro následující tři tabulky 9 až 11.

$$p \leq 0,05 - \text{zamítáme } H_0$$

$$p > 0,05 - \text{přijímáme } H_0$$

➤ **Gender a pravděpodobné jednání respondentů v případě, že by jejich partner/ka udržoval/a sexuální vztah s někým jiným.**

H 2.0₀ Reakce mužů a žen v případě, že by jejich partner/ka udržoval/a sexuální vztah s někým jiným, jsou totožné.

H 2.0_A Reakce mužů a žen v případě, že by jejich partner/ka udržoval/a sexuální vztah s někým jiným, se liší.

Statisticky významné rozdíly v pravděpodobné reakci na odhalený sexuální vztah byly zjištěny pouze na škále „předstíral/a, že o ničem nevím“. Pro uváděnou položku tedy zamítáme nulovou hypotézu. Jednání mužů a žen se v tomto případě liší. Přestože jsou oba průměry značně vysoké a blíží se maximální hodnotě 7, průměr u mužské populace (μ 6,1) naznačuje, že o něco více než ženy (μ 6,4) inklinují k předstírání, že o sexuálním vztahu své partnerky neví.

Tabulka 12 Pravděpodobná reakce při fyzické nevěře

Pokud by Váš/e partner/ka měl/a sexuální vztah s někým jiným, jak byste s největší pravděpodobností jednal/a: (1 = nejspíše ano - 7 = určitě ne)			
Sexuální vztah	Muži Průměr	Ženy Průměr	t-test p < 0,05
Okamžitě ukončil/a vztah	3,2	3,3	0,733
Pokusil/a se situaci vyřešit	3,2	3,0	0,262
Předstíral/a, že o ničem nevím	6,1	6,4	0,012

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

➤ **Gender a pravděpodobné jednání respondentů v případě, že by jejich partner/ka udržoval/a emoční vztah s někým jiným.**

H 2.1₀ Reakce mužů a žen v případě, že by jejich partner/ka udržoval/a emocionální vztah s někým jiným, jsou totožné.

H 2.1_A Reakce mužů a žen v případě, že by jejich partner/ka udržoval/a emocionální vztah s někým jiným, se liší.

Z provedeného t-testu plyne, že pouze v případě první škály „okamžitě ukončil/a vztah“ můžeme zamítnout nulovou hypotézu. Z čehož vyplývá, že jednání mužů pokud by jejich partnerka udržovala emocionální vztah s někým jiným, se odlišuje od jednání žen ve stejné situaci. Můžeme se přiklonit k názoru, že v dané situaci by spíše ženy (μ 3,2) měly sklon k okamžitému ukončení vztahu než muži (μ 3,8).

Tabulka 13 Pravděpodobná reakce při emočního nevěře

Pokud by Váš partner/ka začal/a budovat silný emoční vztah s někým jiným, jak byste s největší pravděpodobností jednal/a: (1 = nejspíše ano - 7 = určitě ne)			
Emoční vztah	Muži Průměr	Ženy Průměr	t-test p < 0,05
Okamžitě ukončil/a vztah	3,8	3,2	0,007
Pokusil/a se situaci vyřešit	2,7	2,8	0,590
Předstíral/a, že o ničem nevím	6,3	6,4	0,390

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

➤ **Gender a pravděpodobné jednání respondentů v případě, že by jejich partner/ka udržoval/a virtuální vztah s někým jiným.**

H 2.2₀ Reakce mužů a žen v případě, že by jejich partner/ka udržoval/a virtuální vztah s někým jiným, jsou totožné.

H 2.2_A Reakce mužů a žen v případě, že by jejich partner/ka udržoval/a virtuální vztah s někým jiným, se liší.

Ve virtuální oblasti jako jediný t-test prokázal statisticky významné rozdíly na dvou ze tří posuzovaných škál. Proto pro škály „pokusal/a se situaci vyřešit“ a „předstíral/a, že o ničem neví“ zamítáme nulovou hypotézu – pravděpodobná reakce mužů a žen v případě udržování virtuálního vztahu s někým jiným se liší. Jako v případě sexuálního vztahu, můžeme

konstatovat, že na rozdíl od žen, je u mužů větší pravděpodobnost, že budou předstírat, že o virtuálním vztahu své partnerky neví.

Tabulka 14 Pravděpodobná reakce při virtuální nevěře

Pokud by Váš partner/ka udržoval/a pravidelný kontakt s někým jiným, ale pouze přes internet, jak byste s největší pravděpodobností jednal/a: (1 = nejspíše ano - 7 = určitě ne)			
Virtuální vztah	Muži Průměr	Ženy Průměr	t-test p < 0,05
Okamžitě ukončil/a vztah	5,4	5,6	0,342
Pokusil/a se situaci vyřešit	2,8	2,3	0,003
Předstíral/a, že o ničem neví	5,6	5,9	0,015

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

Pro zbylé škály se nepodařilo prokázat vztah mezi genderem a pravděpodobnou reakcí respondentů, pokud by jejich partner/ka udržovala sexuální, emoční či virtuální vztah. Přesto si nemůžeme nepovšimnout rozdílů na škále „okamžitého ukončení vztahu“ u sexuálního a emočního vztahu, kde se průměry u mužů i žen pohybovaly okolo hodnoty 3,3 a škálou virtuální, kde dosahovaly průměrné hodnoty 5,5. Shledáváme, že v případě emoční a sexuální nevěry respondenti více zvažují okamžité ukončení vztahu než u nevěry virtuální. Žádná z dalších škál již tak zjevný rozdíl nevykazovala.

❖ **Vztah č. 3: Rozdílnost reakcí na okamžité ukončení vztahu v případě zadaných osob s dětmi a zadaných osob bez dětí.**

H 3.0₀ Reakce zadaných osob s dětmi a zadaných osob nemajících děti o okamžitém ukončení vztahu, pokud by jejich partner/ka udržoval/a sexuální vztah s někým jiným, jsou totožné.

H 3.0_A Reakce zadaných osob s dětmi a zadaných osob nemajících děti na okamžité ukončení vztahu, pokud by jejich partner/ka udržoval/a vztah s někým jiným, se liší.

Přestože prioritním zájmem bylo zjistit, zda zadané osoby, které ještě nemají děti a nejsou tedy svazovány zodpovědností za zachování a fungování úplné rodiny, by více inklinovali k okamžitému ukončení vztahu než zadané osoby s dětmi, byly statistické testy provedeny i pro škály „pokusal/a se situaci vyřešit“ a „předstíral/a, že o ničem neví“. Postup vyhodnocení byl zachován jako u předešlého vztahu. Byly vypočteny aritmetické průměry pro

všechny tři škály z otázek č. 7 až č. 9 - zvláště pro zadané osoby s dětmi a zvláště pro zadané osoby bez dětí. Hodnoty aritmetického průměru byly vepsány do tabulek pro každý druh nevěry jednotlivě. K srovnání bylo opět použito t-testu. Pro vypočtenou hodnotu signifikance, která je platná pro níže uvedené tabulky č. 12, 13 a 14, platí:

$$p \leq 0,05 - \text{zamítáme } H_0$$

$$p > 0,05 - \text{přijímáme } H_0$$

T-testem bylo prokázáno, že rozdíly mezi osobami zadanými s dětmi a osobami bez dětí u fyzické - sexuální a emoční nevěry pokud se jedná o okamžité ukončení vztahu, jsou statisticky významné a pro obě tyto škály můžeme zamítnout nulovou hypotézu ve prospěch alternativní. Vypovídají o tom i zjištěné průměry - zadané osoby bez dětí (μ 3,3) se opravdu více přiklání k rozhodnutí o okamžitém ukončení vztahu v případě, že by jejich partner/ka udržovala vztah s někým jiným, než zadané osoby mající děti (μ 4,2).

U fyzické - sexuální nevěry byl odhalen statisticky významný rozdíl i na škále „pokusil/a se situaci vyřešit“, kdy osoby zadané s dětmi (μ 2,4) by měli větší sklon začít situaci řešit než osoby zadané bez dětí (μ 3,0).

Pro virtuální nevěru v tomto směru nebyly zjištěny žádné statisticky významné rozdíly na žádné ze tří škál.

Tabulka 15 Pravděpodobná reakce respondentů při nevěře

Pokud by Váš/e partner/ka udržovala neoficiální vztah s někým jiným, jak byste s největší pravděpodobností jednal/a: (1 = nejspíše ano - 7 = určitě ne)		Osoby zadané s dětmi	Osoby zadané bez dětí	t-test
		Průměr	Průměr	p<0,05
Sexuální vztah	Okamžitě ukončil/a vztah	4,2	3,2	0,00002
	Pokusil/a se situaci vyřešit	2,4	3,0	0,00548
	Předstíral/a, že o ničem nevím	6,4	6,3	0,7
Emoční vztah	Okamžitě ukončil/a vztah	4,1	3,4	0,00554
	Pokusil/a se situaci vyřešit	2,3	2,7	0,1
	Předstíral/a, že o ničem nevím	6,4	6,6	0,2
Virtuální vztah	Okamžitě ukončil/a vztah	5,6	5,2	0,1
	Pokusil/a se situaci vyřešit	2,3	2,1	0,3
	Předstíral/a, že o ničem nevím	5,9	6,0	0,5

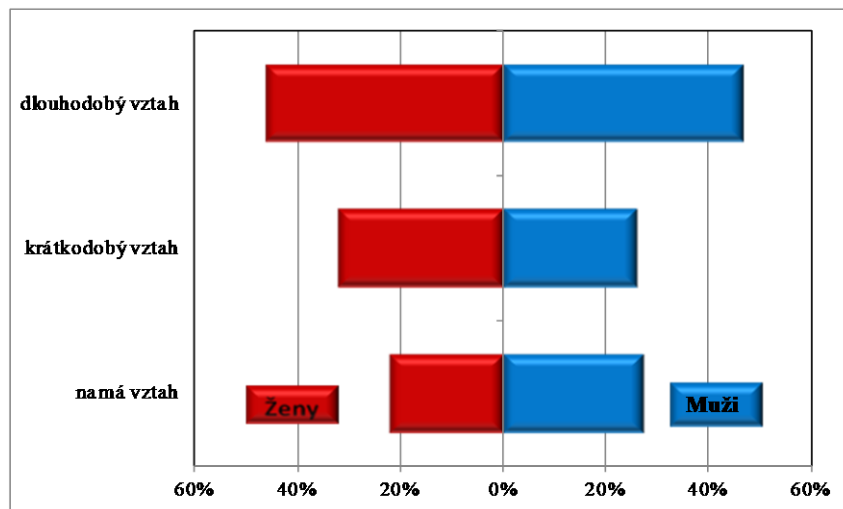
Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

❖ **Vztah č. 4: Délka vztahu a názor na to, co je muži a ženami považováno za nevěrné jednání?**

H 4.0₀ Muži a ženy se v různých obdobích vztahu shodují v tom, co považují za nevěru.

H 4.0_A Muži a ženy se v různých obdobích vztahu liší v tom, co považují za nevěru.

Graf 7 Rozložení respondentů dle délky vztahu

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

Mezi posledními bylo posuzováno, zda existuje vztah mezi genderem a délkou vztahu a následně i věkem. Pro oba tyto vztahy byl zachován předcházející postup, při němž byly vypočteny aritmetické průměry pro každou škálu nevěry dle délky vztahu a věkové skupiny. Pro každou stanovenou délku vztahu byl proveden t-test srovnávající zjištěný průměr u mužů oproti ženám. I zde byla výsledkem signifikance pro niž platí:

$$p \leq 0,05 - \text{zamítáme } H_0$$

$$p > 0,05 - \text{přijímáme } H_0.$$

Z níže uvedené tabulky je viditelné, že jediný statisticky významný rozdíl byl nalezen pro virtuální nevěru ve skupině „dlouhodobý vztah“. Ženy z této skupiny klasifikovaly více předkládaného jednání spojeného s on-line aktivitami jako nevěru než muži. Z hlediska celkového posouzení shledáváme, že rozdíly v názorech mezi muži a ženami v jednotlivých věkových skupinách jsou v podstatě v 90% totožné tzn. přijímáme nulovou hypotézu.

Tabulka 16 Gender a délka vztahu

Délka vztahu		Muži			Ženy			t-test p<0,05
		absolutní četnost	relativní četnost	průměr	absolutní četnost	relativní četnost	průměr	
Emoční nevěra	Nemá vztah	55	25,0%	1,25	115	20,4%	1,01	0,28
	Krátkodobý vztah	53	26,3%	1,20	199	23,9%	1,22	0,94
	Dlouhodobý vztah	53	13,9%	0,66	211	19,1%	0,99	0,06
Virtuální nevěra	Nemá vztah	67	30,4%	1,52	160	28,3%	1,41	0,66
	Krátkodobý vztah	68	35,8%	1,54	280	34,6%	1,71	0,44
	Dlouhodobý vztah	54	14,7%	0,70	336	30,9%	1,57	0,000002
Fyzická nevěra	Nemá vztah	195	88,6%	4,43	496	87,8%	4,38	0,82
	Krátkodobý vztah	185	86,3%	4,20	731	89,2%	4,47	0,13
	Dlouhodobý vztah	315	82,2%	4,09	935	85,7%	4,30	0,11

pro výpočet průměru byly vytvořeny škály od 0 až 5 (0 - žádné z chování považováno za nevěru, 5 - všechny považovány za nevěru)

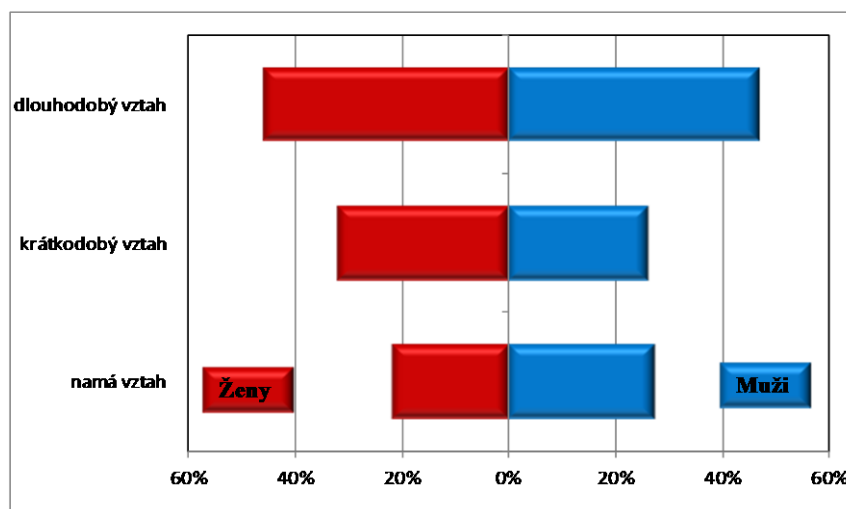
Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

❖ Vztah č. 5: Věk a názor na to, co je muži a ženami považováno za nevěrné jednání?

H 5.0₀ Muži a ženy v různých věkových skupinách se shodují, v tom co považují za nevěru.

H 5.0_A Muži a ženy v různých věkových skupinách se liší, v tom co považují za nevěru.

Graf 8 Rozložení respondentů dle věkových skupin

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

Stejný postup jako u předchozího vztahu č. 4 byl zachován i pro vztah posuzující gender ve vztahu k věku.

Jak nám ukazuje tabulka níže, statisticky významné rozdíly byly nalezeny opět u virtuální nevěry ve dvou věkových skupinách: 27 – 45 let a 46 let a více, kde už samotný procentuální rozdíl činící u první skupiny okolo 12% a u druhé skupiny dokonce o více než 27% napovídal o jisté odlišnosti mezi muži a ženami. V celkovém zhodnocení všech tří typů nevěry však musíme přijmout nulovou hypotézu, tedy že názory mužů a žen v různých věkových skupinách se neodlišují.

Tabulka 17 Gender a věk

Věk		Muži			Ženy			t-test p<0,05
		absolutní četnost	relativní četnost	průměr	absolutní četnost	relativní četnost	průměr	
Emoční nevěra	15 - 20 let	16	22,8%	1,14	114	28,8%	1,44	0,46
	21 - 26 let	78	27,8%	1,34	260	23,5%	1,16	0,29
	27 - 45 let	60	14,4%	0,72	156	16,5%	0,83	0,47
	46 a více let	7	14,0%	0,70	22	17,6%	0,88	0,66
Virtuální nevěra	15 - 20 let	18	25,7%	1,29	142	35,9%	1,80	0,16
	21 - 26 let	107	36,5%	1,84	379	33,5%	1,68	0,42
	27 - 45 let	62	14,9%	0,75	259	27,5%	1,38	0,0004
	46 a více let	2	4,0%	0,20	39	31,2%	1,56	0,0309
Fyzická nevěra	15 - 20 let	62	88,5%	4,43	351	88,8%	4,44	0,96
	21 - 26 let	266	91,7%	4,59	1036	92,0%	4,60	0,88
	27 - 45 let	334	81,4%	4,02	778	82,7%	4,14	0,48
	46 a více let	33	66,0%	3,30	94	75,2%	3,76	0,39

pro výpočet průměru byly vytvořeny škály od 0 až 5 (0 - žádné z chování považováno za nevěru, 5 - všechny považovány za nevěru)

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

9.3 Shrnutí výsledků výzkumu

Výzkumu se zúčastnilo 682 respondentů, z toho byla necelá jedna čtvrtina mužů. Z celkového počtu respondentů 56,6 % odpovědělo, že některý z jejich vztahů byl zasažen nevěrou, což koresponduje jak se světovými, tak i českými statistikami (viz kap. 7). Následně bylo také statisticky ověřeno, že zasažení partnerských vztahů nevěrou je častější u žen než u mužů (H0.0).

Provedený výzkum nejen osvětlil, ale v určitých bodech potvrdil i obecně známé názory či postoje, jaké chování je v dnešní době považováno za nevěru i jak se muži a ženy liší v jejich definování. Jednoznačně bylo prokázáno, že sexuální jednání porušující intimitu a důvěru v oficiálním partnerském vztahu či manželství je skoro v 90% klasifikováno jako nevěra, a to bez ohledu na gender (otázka č. 6).

Jako první byly vyhodnocovány jednotlivé položky na fyzické škále, kde pouze „sexuální styk – jednorázový nebo krátkodobý“ vykázal statisticky významnou odlišnost mezi definováním muži a ženami. Nicméně při souhrnném hodnocení celé škály, již tento rozdíl nebyl prokázán. Při srovnávání reakce mužů a žen v případě, že by jejich partner/ka udržoval/a sexuální vztah s někým jiným, vykazovala rozdíl pouze škála „předstíral/a, že o ničem nevím“. Můžeme tedy konstatovat, že muži a ženy jsou v názoru na fyzickou nevěru jednotní (H1.1 a H2.0).

Emoční nevěra dosáhla nejnižších hodnot relativní četnosti - 21% a byl zde zaznamenán pouze jediný statisticky významný rozdíl mezi muži a ženami, a to v pravděpodobné reakci na udržování neoficiálního emočního vztahu, kdy ženy (μ 3,2) a zadané osoby bez dětí (μ 4,4) by spíše inklinovali k okamžitému ukončení vztahu, než muži a zadaní mající děti (H2.1, H3.0). Rozdílnost mužských a ženských názorů na to, co považují za emoční nevěru, nebyla prokázána. Byla proto přijata nulová hypotéza, že muži a ženy se shodují v definování emoční nevěry (H1.2).

Virtuální nevěra se umístila na druhém místě s necelými 30%. Na druhou stranu tato oblast vykázala během testování nejvíce statistických odlišností mezi muži a ženami jak při celkovém hodnocení (H1.0), tak i u jednotlivých položek, a to hned na třech z pěti specifikovaných druhů nevěrného jednání (H1.3). Jsou jimi: vlastnit profil zřízený na internetové seznamce (muži 21,2% - ženy 29,4%), pravidelné on-line konverzace s druhou osobou - intimní podtext (muži 37,5% - ženy 54,9%), masturbace během kontaktu s jinou osobou na PC (muži 42,4% - ženy 55,5%). Rozdílnost v náhledu je zde jasně viditelná - ženy uváděné tři jednání klasifikují jako nevěru mnohem častěji než muži. Srovnání reakce mužů a žen v případě, že by jejich partner/ka udržoval/a virtuální vztah s někým jiným byl prokázán na dvou ze tří škál, a to: pokusil/a se situaci vyřešit (muži μ 2,8 - ženy μ 2,3) a předstíral/a, že o ničem nevím (muži μ 5,6 - ženy μ 5,9).

Pro lepší orientaci a přehlednost, které ze stanovených hypotéz byly potvrzeny či vyvráceny, byla vytvořena tabulka podávající ucelený přehled.

Tabulka 18 Verifikace hypotéz - shrnutí

Hypotéza		Ověření výsledku
H 0.0	Partnerské vztahy jsou zasaženy nevěrou častěji u žen než u mužů.	potvrzena
H 1.0	Muži a ženy se liší v tom, co považují za nevěru.	nepotvrzena (kromě položky „virtuální nevěra“)
H 1.1	Muži a ženy se liší v tom, co považují za nevěru ve fyzické oblasti.	nepotvrzena (kromě položky „sexuální styk – jednorázový“)
H 1.2	Muži a ženy se liší v tom, co považují za nevěru v emoční oblasti.	nepotvrzena
H 1.3	Muži a ženy se liší v tom, co považují za nevěru ve virtuální oblasti.	potvrzena (kromě trávení času na XXX chatu nebo porno stránkách a surfování na sociálních sítích)
H 2.0	Reakce mužů a žen v případě, že by jejich partner/ka udržoval/a sexuální vztah s někým jiným, se liší.	nepotvrzena (kromě položky "předstíral/a, že o ničem nevím")
H 2.1	Reakce mužů a žen v případě, že by jejich partner/ka udržoval/a emoční vztah s někým jiným, se liší	nepotvrzena (kromě položky „okamžitě ukončil/a vztah“)
H 2.2	Reakce mužů a žen v případě, že by jejich partner/ka udržoval/a virtuální vztah s někým jiným, se liší.	nepotvrzena (kromě položek „pokusil/a se situaci vyřešit“ a „předstíral/a, že o ničem neví“)
H 3.0	Reakce zadaných osob s dětmi a zadaných osob nemajících děti na okamžité ukončení vztahu pokud by jejich partner/ka udržoval/a vztah s někým jiným, se liší.	potvrzena pro emoční a fyzickou nevěru
H 4.0	Muži a ženy se v různých obdobích vztahu liší v tom, co považují za nevěru.	nepotvrzena
H 5.0	Muži a ženy v různých věkových skupinách se liší, v tom co považují za nevěru.	nepotvrzena

Zdroj: vlastní výzkum, leden 2012

ZÁVĚR

Primárním cílem předkládané diplomové práce bylo zjistit, jaké jednání je považováno za nevěru a nakolik se muži a ženy shodují při definování nevěrného chování. Za pomoci sociálních sítí a internetových komunikačních medií, bylo dosaženo poměrně velkého počtu respondentů, což přispělo k celkovému pohledu na dané téma. Široká škála věku respondentů nám také dala možnost prověřit, jak nahlízejí na nevěru mladí či svobodní lidé a naopak lidé pokročilejšího věku.

Stanovení hypotéz se odvíjelo na základě studia literatury a stávajících evolučních teorií, jako i výzkumů zabývajících se nevěrou v partnerských a manželských vztazích. Předpokladem bylo, že ženy budou oproti mužům klasifikovat více jednání či chování jako nevěrné. Na základě výše uvedeného bylo specifikováno 15 druhů nevěrného jednání, které bylo následně rozděleno do tří skupin: fyzická nevěra, emoční nevěra a virtuální (on-line) nevěra.

Celkové výsledky ukázaly, že muži a ženy mají v podstatě totožné názory na to, co považují za fyzickou a emoční nevěru. Jedinou oblastí vykazující statisticky významné rozdíly v názoru mužů a žen na nevěrné jednání byla oblast virtuální – a to jak celkově, tak i jednotlivě u třech z pěti položek specifikovaného nevěrného jednání. Ač mnozí z nás virtuální svět nevnímají jako něco co by mohlo ohrozit jejich partnerský vztah, ženy mnohem více přisuzují online činnostem provozovány na internetu stejnou váhu, jako kdyby byly uskutečňovány v reálném světě. Domnívám se, že u žen se zde odráží uvědomění si skryté síly sociálních sítí a on-line komunikačních medií, která byla již v současnosti mnohokrát prokázána, ať už v pozitivním, tak i bohužel v negativním světle.

V neposlední řadě je každý z nás ovlivněn sociálním a kulturním prostředím, v němž vyrůstal, v kterém se pohybuje a žije. Všechny tyto vlivy společně s našimi zkušenostmi nemalou měrou formují naše psychologické hranice, jež jsme v partnerském/manželském vztahu ochotni akceptovat, jako i naši individuální interpretaci nevěry. Provedený výzkum chtěl prioritně přiblížit genderové rozdíly vyskytující se při definování nevěry a možná i trochu přimět k zamyšlení, jak na nevěru pohlížíme či kde se nacházejí naše vlastní pomyslné hranice. Od nich se totiž odvíjí nejen samotná klasifikace partnerova případného nevěrného jednání, ale také následná hypotetická reakce na odhalenou nevěru.

Ačkoliv výsledky u žádného typu nevěry neprokázaly rozdílnost na všech třech dotazovaných škálách, můžeme u jednotlivých výsledků nalézt analogii k již provedeným studiím věnujícím se mužskému a ženskému vnímání nevěry. Například u emoční nevěry by ženy více inklinovaly k okamžitému ukončení vztahu a v případě sexuální nevěry by spíše než muži byly ochotny předstírat, že o ničem neví, což koresponduje se zjištěním studie publikované v roce 2008, která potvrdila, že ženy jsou mnohem více rozrušeny emoční nevěrou a muži naopak sexuální. Mezi posledními, ale v genderových odlišnostech mezi prvními byla virtuální nevěra. Ani muži, ani ženy by primárně nezvažovali ukončení vztahu, pokud by jejich partner/ka udržoval/a virtuální vztah, nicméně ženy jsou v daném případě rozhodnější a pokusily by se situaci řešit, na rozdíl od mužů, kteří by spíše měli sklon předstírat, že o ničem neví.

Jsem přesvědčena, že tento výzkum obohatí již existující poznatky v oblasti nevěry, které mohou být přínosné nejen pro odborníky či terapeutky zabývajícími se manželskými / partnerskými vztahy, ale i pro širokou veřejnost, neboť život každého z nás je neodmyslitelně spjat se vztahy s druhým pohlavím. Získané výsledky z dotazníkového šetření společně s již zjištěnými závěry mohou být nejen základem pro další výzkum, ale mohou být podrobeny následnému zkoumání, které by mohlo vést k odhalení dalších zajímavých a přínosných výsledků.

Závěrem bych si dovolila použít citát, který náhled na celou složitost problému nevěry značně redukuje. „*Nevěra není záležitost nijak komplikovaná, naopak zcela jednoduchá, je to záležitost vhodné pohovky*“ (Napoleon Bonaparte).

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografická literatura:

- [1] BAKER, Robin. *Válka spermií: nevěra, konflikt mezi pohlavími a jiné ložnicové bitvy*. Brno: Jota, 1996. ISBN 80-85617-98-6.
- [2] BARASH, David a Judith LIPTON. *The Myth of Monogamy: Fidelity and Infidelity in Animals and People*. New York: Holt, 2001. ISBN 0-8050-7136-9
- [3] BARAK, Azy. *Psychological aspects of cyberspace: theory, research, applications*. New York: Cambridge University Press, 2008. ISBN 978-0-521-69464-3.
- [4] CAPPONI, Věra a Tomáš NOVÁK. *Sám sobě manželským poradcem*. Praha: Grada, 1995. ISBN 80-7169-163-1.
- [5] CARDER, David. *Close Calls: What Adulterers Want You to Know About Your Marriage*. Chicago: Northfield Publishing, 2008. ISBN-10: 0-8024-4211-0.
- [6] DALLAIRE, Yvon. *Láska a sexualita v trvalém vztahu*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7376-523-3.
- [7] DAWKINS, Richard. *Sobecký gen*. Praha: Mladá fronta, 1998. ISBN 80-204-0730-8.
- [8] FAFEJTA, Martin. *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*. Věrovany: Jan Pie-szkiewicz, 2004. ISBN 80-86768-06-6.
- [9] HARTMUT, Karsten. *Ženy a muži. Genderové role, jejich původ a vývoj*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-145-X.
- [10] CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu. Základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1369-4.
- [11] KIRSCHENBAUM, Mira. *Nevěra – Co dělat, když se objeví někdo jiný*. Brno: Computer press, 2009. ISBN 978-80-251-2197-9.
- [12] JANÁČKOVÁ, Laura. *Nevěra a její zvládnání*. Praha: Maxdorf, 2008. ISBN 978-80-7345-155-4.
- [13] JANOŠOVÁ, Pavlína. *Dívčí a chlapecká identita: vývoj a úskalí*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2284-9.
- [14] MAŇÁK, Josef., ŠVEC, Štefan., ŠVEC, Vlastimil. *Slovník pedagogické metodologie*. Brno: Paido, 2005. ISBN 80-210-3802-0.

- [15] MATĚJKOVÁ, Erika. *Řešíme partnerské problémy*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2338-9.
- [16] NYDAHL, Ole. *Buddha a láska*. Praha: Bílý deštník, 2008. ISBN 978-80-903821-2-1.
- [17] PEASOVI, Allan a Barbara. *Proč muži chtějí sex a ženy potřebují lásku*. Praha: Euromedia Group - Ikar, 2010. ISBN 978-80-249-1374-2.
- [18] PIERCY, P. Fred., HERTLEIN, M. Katherine., WETCHLER, L. Joseph. *Handbook of the Clinical Treatment of Infidelity*. Routledge: The Haworth press, 2005. ISBN-10: 0789029952.
- [19] PITTMAN, Frank. *Private Lies: Infidelity and the Betrayal of Intimacy*. New York: W. W. Norton & Company. 1989. ISBN: 0-393-30707-7. Dostupné také z: <http://www.amazon.com/Private-Lies-Infidelity-Betrayal-Intimacy/dp/0393307077>
- [20] PLZÁK, Miroslav. *Manželské judo*. 3. vydání. Praha: Motto, 1997., ISBN 80-85872-82-X.
- [21] PLZÁK, Miroslav. *Poznání a léčba poruch manželského soužití*. Praha: Avicenum, 1973.
- [22] SUBOTNIK, Rona a Gloria HARRIS. *Surviving Infidelity: Making Decisions, Recovering from the Pain*. 3. vydání. Avon: Adams Media, 2005. ISBN 1-59337-480-1
- [23] ŠMOLKA, Petr. *Nevěra - Pro podváděné i podvádějící*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0397-1.
- [24] UZEL, Radim. *Nevěra a co s ní*. Praha: Petrklíč, 2010. ISBN 978-80-7229-241-7.
- [25] UZEL, Radim. *Intimní slasti a strasti*. Praha: Euromedia Group - Ikar, 2009. ISBN 978-80-249-1247-9.
- [26] VAUGHANOVÁ, Peggy. *Mýtus monogamie – průvodce následky nevěry*. Praha: Euromedia Group, 2009. ISBN 978-80-242-2373-5.
- [27] WEISS, Petr a Jaroslav ZVĚŘINA. *Sexuální chování v ČR – situace a trendy*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-558-X.

Internetové zdroje:

- [28] ALLEN, Elisabeth at al. Premarital precursors of marital infidelity. *Family Process* [online]. Volume 47, Issue 2, pages 243–259, June 2008. [cit. 2012-01-03]. Dostupné z: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1545-5300.2008.00251.x/full>

- [29] ANDERSON, G. Kermyt. How well does paternity confidence match actual paternity? *Current antropology* [online]. 2006 [cit. 2011-09-22]. Dostupné z: www.anth.uconn.edu/degree_programs/evolevo/kermyt.pdf
- [30] BELL, Vaughan. Online information, extreme communities and internet therapy: Is the internet good for our mental health? *Journal of Mental Health* [online]. 2007 [cit. 2011-12-26]. Dostupné z: mindfull.spc.org/vaughan/Bell_2007_JMH.pdf
- [31] BRAND, J. Rebecca. Sex differences in selfreported infidelity and its correlates. *Sex Roles* [online]. 2007, volume 57, 101 – 109 [cit. 2012-01-03]. Dostupné z: <http://www.deepdyve.com>
- [32] BUSS, M. David and Todd K. Shackelford. Susceptibility to infidelity in the first year of marriage. *Journal of Research in Personality* [online]. Volume 31, Issue 2, June 1997, Pages 193–221 [cit. 2011-12-26]. Dostupné z: <http://homepage.psy.utexas.edu/>
- [33] COHEN, J. Lisa. Does sexuality differ for men and women? *Psychology today* [online]. February 14, 2011 [cit. 2011-02-12]. Dostupné z: <http://www.psychologytoday.com/blog/handy-psychology-answers/201102/does-sexuality-differ-men-and-women>
- [34] GERHARDT, Pam. The Emotional Cost of Infidelity. *The Washington Post* [online]. March 30, 1999, Page Z10 [cit. 2012-01-30]. Dostupné z: <http://www.washingtonpost.com/wp-srv/national/health/march99/infid033099.htm>
- [35] HARRIS, R. Christine. A review of sex differences in sexual jealousy, including self-report data, psychophysiological responses, interpersonal violence, and morbid jealousy. *Personality and Social Psychology Review* [online]. May 1, 2003, volume 7 [cit. 2012-01-13]. Dostupné z: <http://www.deepdyve.com>
- [36] CHRISTOPHERSON, Kim. The positive and negative implications of anonymity in internet social interactions: “On the internet, nobody knows you’re a dog”. *Computers in Human Behavior* [online]. 2007 [cit. 2011-12-26]. Dostupné z: <http://www.mendeley.com/research/the-positive-and-negative-implications-of-anonymity-in-internet-social-interactions-on-the-internet-nobody-knows-youre-a-dog/#>
- [37] NANNINI, K. Dawn, MEYERS, S. Lawrence. Jealousy in sexual and emotional infidelity: An alternative to the evolutionary explanation.. *Journal of Sex Research* [online]. May, 2000 [cit. 2011-12-20]. Dostupné z:

- http://findarticles.com/p/articles/mi_m2372/is_2_37/ai_64698514/pg_2/?tag=content;coll
- [38] RILEY, CH. Naomi. The Young and the Restless: Why Infidelity Is Rising Among 20-Somethings. *Wall Street Journal* [online]. November 28, 2008 [cit. 2011-12-30]. Dostupné z: <http://online.wsj.com/article/SB122782458360062499.html>
- [39] Science daily. *Gender Affects Perceptions Of Infidelity* [online]. October 30, 2008 [cit. 2011-12-02]. Dostupné z: <http://www.sciencedaily.com/releases/2008/10/081029121925.htm>
- [40] Science daily. *Romance, Schmomance: Natural Selection Continues Even After Sex* [online]. Feb. 12, 2007 [cit. 2011-12-16]. Dostupné z: <http://www.sciencedaily.com/releases/2007/02/070212182124.htm>
- [41] Science daily. *Sexting and Infidelity in Cyberspace: Humans Are Still Social Creatures Who Need Face-To-Face Contact, Study Finds* [online]. June 20, 2011 [cit. 2012-02-02]. Dostupné z: <http://www.sciencedaily.com/releases/2011/06/110620095523.htm>
- [42] SMITH, L. Brendan. Are Internet affairs different?. *Monitor on Psychology* [online]. March 2011, Vol 42, No. 3 [cit. 2012-01-30]. Dostupné z: <http://www.apa.org/monitor/2011/03/internet.aspx>
- [43] SOKOLOVÁ, Dana. Virtuální vztahy lze považovat za nevěru. *Novinky.cz* [online]. 7. leden, 2012 [cit. 2012-01-07]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/zena/vztahy-a-sex/255370-virtualni-vztahy-lze-povazovat-za-neveru.html>
- [44] WHITTY, T. Monica. Pushing the wrong buttons: Men's and women's attitudes towards online and offline infidelity. *CyberPsychology & Behavior* [online]. 2008, 6, 569-578 [cit. 2012-01-03]. ISSN: 2152-2715. Dostupné z: <https://ira.le.ac.uk/handle/2381/9744>
- [45] ZVĚŘINA, Jaroslav. *Sexuální chování v ČR - Srovnání výzkumů z let 1993, 1998, 2003 a 2008* [online prezentace]. 21. dubna 2009 [cit. 2012-01-13]. Dostupné z: <http://mep.zverina.cz/4/cz/normal/sexuologicky-ustav/>

Článek v periodiku:

- [46] ČECHOVÁ, Barbara. Konstruktivní nevěra vztah neohrozí. *Psychologie dnes* [online]. 5. 3. 2008, č. 3 [cit. 2012-01-13]. ISSN 1212-9607. Dostupné také z: <http://www.portal.cz/scripts/detail.php?id=24695>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

aj.	a jiné
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
č.	číslo
ČR	Česká republika
kap.	kapitola
např.	například
s.	strana
tj.	to je
vs.	versus

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1	Rozložení respondentů dle pohlaví	46
Graf 2	Četnost respondentů dle věkových skupin	47
Graf 3	Rozložení respondentů dle rodinného stavu	47
Graf 4	Četnost respondentů dle délky vztahu	48
Graf 5	Co je považováno za nevěru - souhrn muži i ženy	49
Graf 6	Zasažení partnerských vztahů nevěrou	50
Graf 7	Rozložení respondentů dle délky vztahu	60
Graf 8	Rozložení respondentů dle věkových skupin	61

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1	Důvody vedoucí k nevěře dle výzkumu ve velké Británii, 2008	35
Tabulka 2	Statistické hodnoty pro věk respondentů	46
Tabulka 3	Statistické hodnoty pro délku vztahu.....	48
Tabulka 4	Četnosti pro zasažení partnerských vztahů nevěrou.....	50
Tabulka 5	Statistická data pro genderové rozdíly – celkem.....	51
Tabulka 6	Čtyřpolní tabulka: gender vs. francouzské líbání.....	53
Tabulka 7	Statistická data pro genderové rozdíly – fyzická nevěra.....	53
Tabulka 8	Čtyřpolní tabulka: gender vs. flirtování.....	54
Tabulka 9	Statistická data pro genderové rozdíly – emoční nevěra.....	54
Tabulka 10	Čtyřpolní tabulka: gender vs. vlastnictví profilu na internetové seznamce..	55
Tabulka 11	Statistická data pro genderové rozdíly – virtuální nevěra.....	55
Tabulka 12	Pravděpodobná reakce při fyzické nevěře	56
Tabulka 13	Pravděpodobná reakce při emoční nevěře	57
Tabulka 14	Pravděpodobná reakce při virtuální nevěře	58
Tabulka 15	Pravděpodobná reakce respondentů při nevěře	59
Tabulka 16	Gender a délka vztahu	61
Tabulka 17	Gender a věk	62
Tabulka 18	Verifikace hypotéz – shrnutí.....	64

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Ukázka internetové podoby dotazníku

Příloha P II: Dotazník

PŘÍLOHA P I: UKÁZKA INTERNETOVÉ PODOBY DOTAZNÍKU

Co považujeme za nevěru? | Vypitko.cz - řešení i pro Váš internetový průzkum - Mozilla Firefox

Uživatel: Simona Strkanova | Odhlásit se

Úvod | Průzkumy | Testy | Produkty | Jak na to | Ceník | Kontakt

Dotazníky k vyplnění | Archiv výsledků | Rady a tipy | FAQ | Nápověda

Zadavatelka průzkumu
Simona Strkanova
s56302@yahoo.com

Konec vyplňování dnes v 23:45:00, výsledky budou veřejně přístupné.
Počet otázek: 9 Průměrná doba vyplňování: 00:04:20

Podělte se o výsledky (-)

0

Diskuse k tématu

Jméno: Simona Strkanova

Zpráva:

Co považujeme za nevěru?

Konec vyplňování dnes v 23:45:00, výsledky budou veřejně přístupné.
Počet otázek: 9 Průměrná doba vyplňování: 00:04:20

1. Jste? povinná otázka

Žena
 Muž

2. Jak dlouho trvá Váš partnerský vztah? (v letech, např. 0,5 = půl roku, 0 = nemám vztah) povinná otázka

(číslo)

Co považujeme za nevěru? | Vypitko.cz - řešení i pro Váš internetový průzkum - Mozilla Firefox

Zpráva:

Poslat zprávu

HTML značky nepovoleny.

Branislav Bartoň:
"pokud by Váš partner/ka udržoval/a pravidelný kontakt s někým jiným, ale pouze přes internet" Kontakt je co? Pisat si moze s kym chce, kym nejde o intimnosti. Trebalo lepsie formulovat.
31. ledna 2012 v 14:57
[reagovat](#) | [smazat](#)

Barča: No když se mnou je to těžký, stará konzerva :-DD Šak víš...
16. ledna 2012 v 12:18
[reagovat](#) | [smazat](#)

XY: Otázka 4 je špatně formulovaná. Vždy záleží

3. Byl některý z Vašich partnerských vztahů zasažen nevěrou? povinná otázka

4. Označte všechny z uváděných aktivit či chování, které považujete za nevěru? povinná otázka

Flirtování
 Prohlašování sebe sama za svobodného přestože má vztah
 Rande bez fyzického kontaktu
 Zabývání se myšlenkami o druhé osobě (bez fyzického kontaktu)
 Sdílení důvěrných tajemství druhé osobě
 Mít zřízený profil na internetové seznamce
 Pravidelné on-line konverzace s druhou osobou (intimní podtext)
 Masturbace během kontaktu s jinou osobou na PC
 Trávení času na XXX chatu nebo porno stránkách
 Surfování na sociálních sítích (Facebook apod.)
 Francouzské líbání
 Orální sex
 Sexuální styk (jednorázový nebo krátkodobý)
 Sexuální styk (dlouhodobý)
 Masturbace v přítomnosti druhé osoby

5. Pokud by Váš/a partner/ka měla sexuální vztah s někým jiným povinná otázka

Co považujeme za nevěru? | Vypřito.cz - řešení i pro Váš internetový průzkum - Mozilla Firefox

Chensee skloň batch baklan - skloň akt... | Liz_knight_Thesse_Final_Draft.doc | Jak dlouho trvá flirt | Moje průzkumy | Vypřito.cz - řešení pro... | Co považujeme za nevěru? | Vypřito.cz

www.vypřito.cz/preview.php?id=18898

Království mluveného... | Předpověď počasí - Zlín... | celá ČR, Zlín | Zlaté sl... | Dějiny psychologie - K... | Překladač Google | Informace k přihláše

XY: Otázka 4 je špatně formulovaná. Vždy záleží na kontextu. Nevěra totiž znamená především zradu - konání za zády partnera, zpravidla s plným vědomím, že by to partnerovi ublížilo. Pokud se partnerovi dohodnou, může být v pořádku cokoli. A naopak.

14. ledna 2012 v 13:50
[reagovat](#) | [smazat](#)

petra: Zajímavé téma, zajímal by mě výsledek průzkumu.

04. ledna 2012 v 08:10
[reagovat](#) | [smazat](#)

tom: prohlásování za svobodného není nevěra, to je lež.

04. ledna 2012 v 07:20
[reagovat](#) | [smazat](#)

MV: Pěkně zvolené téma. Držím palce.

09. ledna 2012 v 15:35
[reagovat](#) | [smazat](#)

5. Pokud by Váš/e partner/ka měl/a sexuální vztah s někým jiným, jak byste s největší pravděpodobností jednal/a: (1 = nejspíše ano - 7 = určitě ne)

U každé podotázky prosím zvolte odpověď v rozpětí 1-7:

Ok amžítě ukončil/a vztah:	1	2	3	4	5	6	7
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pokusil/a se situaci vyřešit:	1	2	3	4	5	6	7
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Předstíral/a, že o ničem nevím:	1	2	3	4	5	6	7
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

6. Pokud by Váš partner/ka začal/a budovat silný emoční vztah s někým jiným, jak byste s největší pravděpodobností jednal/a: (1 = nejspíše ano - 7 = určitě ne)

U každé podotázky prosím zvolte odpověď v rozpětí 1-7:

Ok amžítě ukončil/a vztah:	1	2	3	4	5	6	7
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Co považujeme za nevěru? | Vypřito.cz - řešení i pro Váš internetový průzkum - Mozilla Firefox

Chensee skloň batch baklan - skloň akt... | Liz_knight_Thesse_Final_Draft.doc | Jak dlouho trvá flirt | Moje průzkumy | Vypřito.cz - řešení pro... | Co považujeme za nevěru? | Vypřito.cz

www.vypřito.cz/preview.php?id=18898

Království mluveného... | Předpověď počasí - Zlín... | celá ČR, Zlín | Zlaté sl... | Dějiny psychologie - K... | Překladač Google | Informace k přihláše

Pokusil/a se situaci vyřešit:	1	2	3	4	5	6	7
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Předstíral/a, že o ničem nevím:	1	2	3	4	5	6	7
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. Váš věk?

(kladné číslo)

9. Rodinný stav?

Svobodný (á)

Ženatý / vdaná / dlouhodobý trvalý vztah - bez dětí

Ženatý / vdaná / dlouhodobý trvalý vztah - s dětmi

Rozvedený (á) / vdovec (vdova)

Odeslat dotazník

[Ukončit vyplňování dotazníku a smazat vyplněné hodnoty](#)

PŘÍLOHA P II: DOTAZNÍK**1. Pohlaví:**

- a. Muž
- b. Žena

2. Váš věk:**3. Stav:**

- a. Svobodný (á)
- b. Ženatý / vdaná / dlouhodobý trvalý vztah - bez dětí
- c. Ženatý / vdaná / dlouhodobý trvalý vztah - s dětmi
- d. Rozvedený (á)/ vdovec (vdova)

4. Byl některý z Vašich partnerských vztahů zasažen nevěrou?

- a. Ano
- b. Ne

5. Jak dlouho trvá Váš partnerský vztah? .....**6. Co byste považoval/a za nevěru?****Prosím vyberte**

a. Flirtování	Ano	Ne
b. Prohlašování sebe sama za svobodného přestože má vztah	Ano	Ne
c. Rande bez fyzického kontaktu	Ano	Ne
d. Zabývání se myšlenkami o druhé osobě (bez fyzického kontaktu)	Ano	Ne
e. Sdělování důvěrných tajemství druhé osobě	Ano	Ne
f. Vlastnit profil zřízený na internetové seznamce	Ano	Ne
g. Pravidelné on-line konverzace s druhou osobou (intimní podtext)	Ano	Ne
h. Masturbace během kontaktu s jinou osobou na PC	Ano	Ne
i. Trávení času na XXX chatu nebo porno stránkách	Ano	Ne
j. Surfování na sociálních sítích (Facebook apod.)	Ano	Ne
k. Francouzské líbání	Ano	Ne
l. Orální sex	Ano	Ne
m. Sexuální styk (jednorázový nebo krátkodobý)	Ano	Ne
n. Sexuální styk (dlouhodobý)	Ano	Ne
o. Masturbace v přítomnosti druhé osoby	Ano	Ne

7. Pokud by Váš partner/ka měl/a sexuální vztah s někým jiným, jak byste s největší pravděpodobností jednal/a:

a. Okamžitě ukončil/a vztah

1	2	3	4	5	6	7
Nejspíše ano						Určitě ne

b. Pokusil/a se situaci vyřešit

1	2	3	4	5	6	7
Nejspíše ano						Určitě ne

c. Předstíral/a, že o ničem nevím

1	2	3	4	5	6	7
Nejspíše ano						Určitě ne

8. Pokud by Váš partner/ka začal/a budovat silný emoční vztah s někým jiným, jak byste s největší pravděpodobností jednal/a:

a. Okamžitě ukončil/a vztah

1	2	3	4	5	6	7
Nejspíše ano						Určitě ne

b. Pokusil/a se situaci vyřešit

1	2	3	4	5	6	7
Nejspíše ano						Určitě ne

c. Předstíral/a, že o ničem nevím

1	2	3	4	5	6	7
Nejspíše ano						Určitě ne

9. Pokud by Váš partner/ka udržoval/a pravidelný kontakt s někým jiným, ale pouze přes internet, jak byste s největší pravděpodobností jednal/a:

a. Okamžitě ukončil/a vztah

1	2	3	4	5	6	7
Nejspíše ano						Určitě ne

b. Pokusil/a se situaci vyřešit

1	2	3	4	5	6	7
Nejspíše ano						Určitě ne

c. Předstíral/a, že o ničem nevím

1	2	3	4	5	6	7
Nejspíše ano						Určitě ne